

CAPITALA
CULTURAL |

Citiți despre spectacolul regizat la Sibiu de Ion Caramitru, *Tragedia lui Carmen* după Bizet, [i cronică Festivalului Internațional de Interpretare Pianistică [i Compoziție „Carl Filtsch“.

TEXTE DE VERONICA D. NICULESCU -N » PAGINILE 2, 3, 5

PRIMUL MAGAZIN CULTURAL DIN ROMÂNIA » APARE S-MB | TA » EDIȚIA DE OLTENIA » WWW.SUPLIMENT.POLIROM.RO

Suplimentul DE CULTURĂ

NR. 62 (137) » 21 – 27 iulie 2007 » Supliment săptămânal gratuit realizat de Editura Polirom [i „Gazeta de Sud” » supliment@polirom.ro

SUPLIMENTUL DE CARTE

șerban foarte ion barbu
UN MIRE FĂRĂ CĂPĂȚII

DETALII -N » PAGINA 9

Un strop de Gârâna Jazz Festival

Manu Babescu

A 11-a ediție (12-15 iulie) a însemnat [i anul acesta jazz la greu, munte c't cuprinde, oxigen c't mai este, ap' rece [i atmosfer' fain' timp de patru zile de var' montan'. Plus Jan Garbarek Group.

-N » PAGINA 6

Pachetul n-are v'rst'

Florentina Ciuverca

Trei tineri au f'cut un scenariu [i mai apoi un film, *Pachetul*, 'n care bun't'jurile nu vin de prin Jar', ci tocmai cu microbuzul, de la Chi[in'u, B\ji, Ungheni sau orice alt colji[or din Basarabia.

-N » PAGINA 4

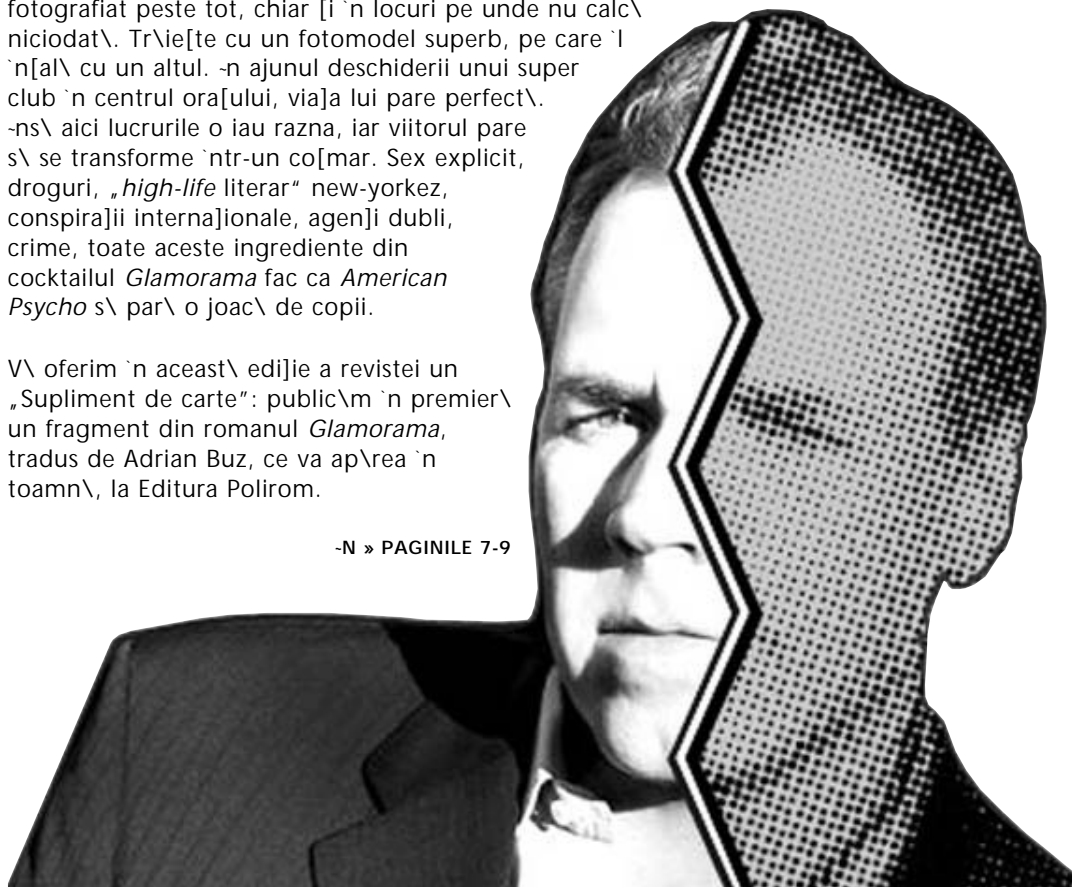
AVANPREMIER | EDITORIAL | – BRET EASTON ELLIS

Glamorama

Buricul p'm'ntului: Manhattan, anii '90. Victor Ward, fotomodel cu bicep[i [i pectorali perfec[i, dar [i cu prieteni acolo unde trebuie, este v'zut [i fotografiat peste tot, chiar [i 'n locuri pe unde nu calc' niciodat'. Tr'ie[te cu un fotomodel superb, pe care 'l 'n[a] cu un altul. -n ajunul deschiderii unui super club 'n centrul ora[ului, via]a lui pare perfect'. -ns' aici lucrurile o iau razna, iar viitorul pare s' se transforme 'ntr-un co[mar. Sex explicit, droguri, „high-life literar” new-yorkez, conspira]ii interna]ionale, agen]i dubli, crime, toate aceste ingrediente din cocktailul *Glamorama* fac ca *American Psycho* s' par' o joac' de copii.

V' oferim 'n aceast' ediție a revistei un „Supliment de carte”: public'm 'n premier' un fragment din romanul *Glamorama*, tradus de Adrian Buz, ce va ap'rea 'n toamn', la Editura Polirom.

-N » PAGINILE 7-9

CIRCLUL NOSTRU V | PREZINTĂ :

Lucian Dan TEODOROVICI

Nor toxic cu nuanșe portocalii

Nu, oricât de cludat ar părea, nu despre norul toxic ucrainean o să scriu mai jos, ci despre unul autohton, portocaliu, care s-a instalat deasupra României la sfârșitul de 2004. (și chiar dacă originea culorii portocalii a acestui nor tot în Ucraina se află, el e unul, pînă la urmă, cu profund specific național. (și ne face să-i inhalăm aburii toxici permanent, producând efecte precum euforie necontrolată din partea unora sau dezamăgire cruntă, la pragul depresiei, de partea altora.

le[înd din această metaforă, pînă la urmă] facil [i at de transparent, o să spun totuși că nu mă refer la tot ceea ce a însemnat în sine guvernarea alianței portocalii în România ultimilor mai bine de doi ani [i jumătate. Cînd vom putea privi retrospectiv anii aceștia, fără o implicare emoțională atît de puternică, ceva mi spune că vom constata totuși că sînt cei mai buni ani din perioada postrevoluționară, mă refer la aspectul economic în primul rînd, sau, în orice caz, anii care au marcat o cotitură reală spre bine a țării. -nsă, în același timp, cred că vom constata că e vorba [i despre perioada în care politica românească s-a degradat cel mai mult, mai ales la nivelul limbajului, aducînd pe prima scenă personaje de-un grotesc inacceptabil.

Dacă facem, spre exemplu, un glosar al termenilor prezidențiali folosiți în această perioadă - termeni pe care beep-urile televiziunilor n-au fost nevoiți să-i acopere, intrucît CNA-ul pare să accepte că orice cuvînt venit din partea președintelui, fie el obscen sau idiot, poate fi popularizat fără opreliți -, vom constata că ne-am îmbogățit, cu toții, vocabularul argotic [i că, prin urmare, ne-am putea descurca destul de bine în cartierele mîrginate ale orașelor țării fără teama de a nu fi înțeleși. Am învățat, direct de la Traian Băsescu, ce înseamnă „găozar”, iar acum îl scriem [i-l pronunțăm fără teama că ne va acuza cineva de pornografie tipărită sau verbală. Dacă pînă nu demult pe unii dintre noi cuvîntul „păștric” i trimitea cu gîndul doar la niște zburătoare, între timp am avut posibilitatea să ne dumirim că e la modă să fluierăm după o femeie pe stradă, strigînd-o cu acest apelativ. Despre „jigană” [mpu]it” nici nu mai are rost să vorbesc. Iar de curînd s-a produs [i încuscrirea spirituală totală a președintelui Băsescu cu cel pe care unii îl văd ca viitor președinte, anume Gigi

Becali, prin intermediul altui cuvînt politic puternic, nou-intrat în vocabularul de largă folosință: „hahaler”.

Spăjii nu-mi permite să fac, într-adevăr, acel glosar prezidențial mai sus pomenit, deși s-ar strînge destule pagini [i ne-ar putea fi de folos, cum am spus, prin zonele obscure ale orașelor. -nsă președintele doar a dat tonul limbajului de mahala în politică. Alături de el [i încurajă] de dezinhibarea portocalie cu influențe toxice, mulți politicieni au constatat că la popor prind obscenitățile [i jumăt]ile de njurături, ba chiar njurăturile în toată regula. Așa că, rînd pe rînd, maestrului absolut i s-au alăturat oameni politici ca Ludovic Orban sau Bogdan Olteanu, Mircea Geoană sau Marian Vanghelie. Ca să nu mai vorbim de C.V. Tudor sau Gigi Becali, al căror limbaj colorat n-a suferit nicicînd de sîrăcie, dar care, stîrniți de libertatea inaugurată de președinte, [i-au atins culmile dezmălului de vocabular obscen în ultimii aproape trei ani. Dacă luăm numai cîte un cuvînt, să spunem, din fiecare zonă a politicii noastre contemporane care a fost aruncat spre zona opusă, va trebui să constatăm că întreaga noastră clasă politică e formată doar din: „limbriți”, „hahalere”, „zdrenje”, „[obolani rozalii”, „măcelari”, „be]vi transpirați”, „mîncinoși cronici” care, trîiesc în telenovele de prost-gust”, „mafioși”, „lepre”, „chiori” [i așa mai departe.

Intenționasem ca întregul articol de față, de la început pînă la sfârșit, să fie doar o înțiruire de cuvinte [i expresii de acest tip folosite în mod curent în politica românească. Mizam pe faptul că, aducerea lor la un loc, va crea un mic [oc pentru cititori. -n timp ce le scriam însă, mi-am dat seama că ele mi păreau [i mie banale. Ne-am obișnuit. Ne gratulăm între noi, ne înghionțim amicii cu cîte un „[obolan rozalii” sau „găozar”, apoi rîdem. [i-atî. De asta am renunțat la inițiativa mea: pentru că norul de cuvinte mîzere, josnice, ridicole [i degradante n-a contaminat doar lumea politică, ci ne-a învățat pe toți. De la președinte la ultimul cetățean, am inspirat [i expirat atîta toxicitate de limbaj, încît în momentul de față respirăm cu un firească năucitor vocabularul proaspăt nșu[it. [i nici un Institut Național de Meteorologie nu ne poate informa cînd se va întimpla minunea ca vreun vînt prietenos să îndepărteze acest nor de pe cerul României.

Veronica D. Niculescu

Concertul nr. 3 pentru pian [i orchestră, de Rahmaninov, [i Simfonia a VI-a „Patetică”, de Cealkovski, acestea au fost lucrurile alese de muzicienii ruși. După o singură repetiție, directorul filarmoniei

Moscova a cîntat la Sibiu

Desfășurat timp de o săptămînă la Sibiu, Festivalul Internațional de Interpretare Pianistică [i Compoziție „Carl Filtsch” nu doar că a reunit tineri pianiști în căutarea afirmării, ci a [i adus la Sala Thalia mari pianiști [i dirijori ai lumii. Apogeul a fost atins în seara în care dirijorul Vladimir Ziva, director artistic al Orchestrei Simfonice din Moscova, [i pianistul Mikhail Petukhov, profesor la Conservatorul „Cealkovski” din Moscova, au susținut un concert alături de orchestra Filarmonicii de Stat Sibiu.

cii sibieni, Ioan Bojin, avea să se declare uluit: „Vom asculta o simfonie de Cealkovski pe care poate că am mai ascultat, dar pentru prima oară o auzim acum altfel, cu totul diferit. Sîntem impresionat de ceea ce a reușit dirijorul să obțină de la orchestră. La fel, sîntem încantați de solistul invitat, o personali-

tate a muzicii internaționale, prezent pe scene din întreaga lume”.

-mpietrire

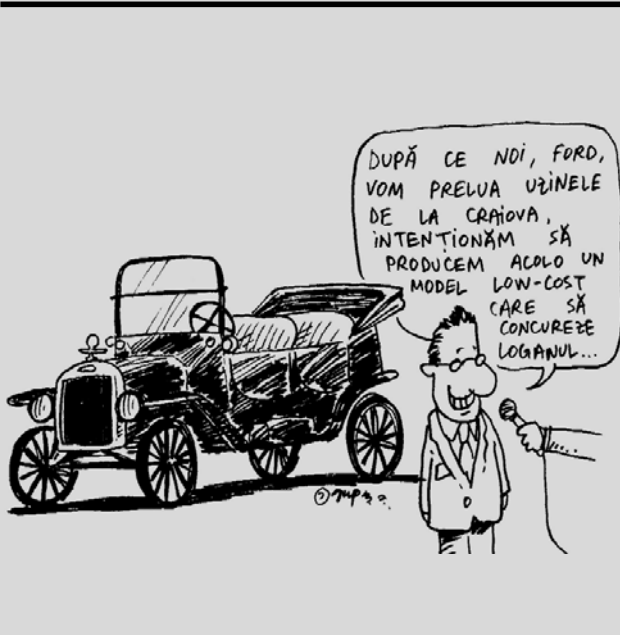
Rahmaninov. Cînd Petukhov se avîntă în lungile pasaje, cînd doar pianul său răsuna în liniștea deplină, instrumentiști

PERSONALITĂȚI

» Vladimir Ziva, născut în 1957, a absolvit Conservatorul din Leningrad [i pe cel din Moscova. Din 2000, este director artistic [i dirijor principal al Orchestrei Simfonice din Moscova. La Moscova a dirijat [i opera *Viața cu un idiot*, de Schnittke, după povestirea lui Victor Erofeev. -n 1996 [i 1997, a primit titlul „Dirijorul anului” din partea „Music Review”.

» Mikhail Petukhov, născut în 1954, cîntă [i compune încă de la vîrsta de 10 ani. A absolvit Conservatorul din Moscova [i este cîntăreț concursului „Regina Elisabeta”, din Bruxelles. Susține concerte în întreaga lume [i e profesor la Conservatorul „Cealkovski” din Moscova.

SUPLIMENTUL LUI JUP

mpietresc cu arcu[ul în m'n], cu capetele întoarse spre pianist. Cu spatele la sală, însuși Ziva rămâne cu fruntea proptită într-o m'n, ascultând neclintit. Chiar și dacă n-ai urechea suficient de formată, njelegi minunea la care asiti, din mpletirea muzicienilor. Petukhov e un zeu al pianului, în fața căruia sala devine o inimă uriașă, oprită într-o unică respirație. Doar într-o lovitură la etaj, o zăcălănd de vârstă, precolară din aripioare, dirijând. Prezența copiilor nu este neobișnuită la filarmonică. Chiar cel sub numele căruia se desfășoară festivalul, Carl Filtsch, n-a fost decât un copil, copilul minune al Transilvaniei, ndrăgii de Chopin și de Liszt.

Ceaikovski. Patetica. Viorile plâng. Din prima lovitură poți auzi pe Vladimir Ziva încinzând dirijeză, de parcă ar ngeri ncepături de cuvinte. Ar striga, de-ar putea. n-tregul trup se zbate, ca un fluture captiv într-o colivie invizibilă. Zbateră este însă eliberare; Ziva înafte pe Ceaiikovski, iar spectatori asistă uluiți la momentul creației.

Fermecat de Sibiu

Aflat pentru prima oară în România, pianistul și compozitorul Mikhail Petukhov s-a declarat impresionat de Capitala Culturală Europeană, deși concertează pe toate continentele. „Snt impresionat, e foarte neobișnuit. Mă așteptam, dar tot snt fermecat de atmosferă. Această țară are o tradiție muzicală, iar copilăria mea este legată de numele Hariclea Dărcleș”, a mărturisit pianistul. C't despre colaborarea cu muzicienii filarmonicii sibieni, Petukhov spune că s-a realizat o legătură fructuoasă, ncl de la prima repetiție. „Muzicienii răspund bine, au reacții foarte bune și flexibilitate. Unii dintre ei nu au mai interpretat niciodată acest concert”. Cu capul în norii Transilvaniei, Vladimir Ziva uită să vină la conferința de presă. N-ai cum să nu-l iubești pentru asta.

FESTIVALUL „CARL FILTSCH”

Sub semnul lui 12

Festivalul Internațional de Interpretare Pianistică și Compoziție „Carl Filtsch” s-a derulat între 9 și 15 iulie, la Sala Thalia din Sibiu, reunind aproape 80 de candidați, din nouă țări. n fiecare zi au avut loc audii, iar seara recitaluri susținute de muzicieni consacrați.

Festivalul, aflat la a 12-a ediție, a stat sub semnul acestui număr. Născut la Sebeș, în 1830, Carl Filtsch era, la 12 ani, elevul preferat al lui Chopin și al lui Liszt, fiind considerat „copilul minune al Transilvaniei”. Cele 12 compoziții ale sale, găsite abia în 1960, s-au păstrat în Arhivele Vieneze. Carl Filtsch a murit la Veneția, pe când avea numai 15 ani.

PORTETE

Ceaikovski și Rahmaninov

„A doua zi, la Taneiev, a c'ntat pentru prima oară Simfonia a VI-a. Se aflau toți acolo. Rahmaninov asculta, cu capul sprijinit într-o m'n, înrăscăpe din ochi fața lui Ceaiikovski. și plăcea să-l observe când acesta nu-l vedea. Odată, la Teatrul Mare, l-a văzut (când el credea că nimeni nu-l privea) complet diferit, înrăscăpe, [și de atunci căuta să regăsească pe chipul său calm și amabil cealaltă expresie: oboseală, disperare, chin. [...]] n pofida țării lor, el [și] simfonia aceasta era cel mai bun lucru pe care-l scrisese. Nu pentru că era ultima lui lucrare, nu pentru că de-a lungul unor ani lungi voise să răspundă – pentru sine – unor întrebări dureroase la care răspunsese în sfârșit, nu pentru că această simfonie cuprindea toată durerea, tot delirul care era în el, pentru că acum era golit, ca și cum i s-ar fi smuls sufletul, ci pentru că această muzică era – mai mult ca niciodată – el însuși, carne din carnea sa, și nge din s'ngelate său. Erau bătălie inimii lui, suspinele lui... Această muzică era o realitate, iar el, pe lângă ea, nu era decât o iluzie.” Nina Berberova – Ceaiikovski, Editura Humanitas

ROMÂNII E DEȚEPȚI

Radu Pavel GHEO

Măsura cu care judeci (II)

Vorbam săptămână trecută despre incapacitatea intelectualilor implicați în polemicle politice de a se detașa emoțional de obiectul criticilor lor. Am luat ca exemplu – nu totul nevinovat – felul în care

„[construiesc unii dintre ei discursuri critice la adresa președintelui României folosindu-se de clișee discutabile, vehiculate de mass media și preluate în discursul m'nt. Două din acele clișee, pe care le-am comentat, se referă la ideea că Băsescu nu e altfel decât cealaltă politică, căci „nu s-a născut din spuma mării”, și la inutilitatea practică a condamnării comunistului, gest asumat de președintele țării. Așa mai aminti încă două.

Unul des vehiculat se leagă de Traian Băsescu, ci de intelectualii care l-au susținut în continuare atunci când s-a produs fractura între el și foștii săi aliați de campanie electorală. Oare cum se vor simți aplaudații și atunci când Băsescu și va da arama pe față și se va dovedi la fel de rău ca și cei cu care s-a nfrunat? Sau chiar și mai rău... Nu se vor uita cu rușine textele scrise în focul bătăliei? Nu vor pleca privirea în pământ când li se va reaminti cum făceau zid în jurul președintelui, aruncând în jur cu argumente subțiri, grevate de partizanat?

Ei bine, nu. De ce ar face așa ceva? Mai întâi, există un număr deloc mic de intelectuali respectabili (ca să nu mai vorbim de jurnaliști) care l-au susținut pe Ion Iliescu în iunie 1990, pe timpul mineriadelor. L-ai auzit pe vreunul rușinat sau punându-i cenușa în cap? L-ai auzit pe vreunul lamentându-se umil că a fost un dobitoc? Nu. și vezi în continuare la fel de senini: susțin alte idei ori persoane – sau cu totul alte idei și persoane – și snt la fel de convinși de dreptatea și moralitatea lor. Uor sofistic, aș zice atunci când susținătorii lui Băsescu snt avertizați că s-ar putea să „facă mea culpa”, se presupune implicat că ei snt mai morali decât restul intelectualității, fiindcă altfel n-ai avea de ce să le pretinzi atât rușine. Altfel, altfel...

{i-apoi se simt rușinați intelectualii care l-au susținut în 2004 pe Emil Constantinescu, un președinte slab și nesigur pe el? Nici vorbă. Ar trebui? Nu. n 2004 el și Convenția Democrată p'reau singurele soluții viabile. Poate că și erau. Oricum, democrația presupune și dreptul la greșală. Eu nu am chef să-i întreb pe adversarii

președintelui Băsescu dacă se vor simți rușinați în cazul în care se va dovedi că ei au greșit.

n fine, un al patrulea clișeu la care mă opresc este cel utilizat de intelectualii ce-l displac pe Băsescu, dar se poziționează cu mai mult istețime în dispozitivul de atac. Ei acceptă că nici adversarii președintelui nu snt uși de biserică, ba chiar recunosc că Băsescu s-ar putea dovedi „mai puțin rău” decât restul, dar spun că s-au săturat să aleagă mereu răul mai mic.

Istețimea constă în faptul că, utilizând drept paravan scuza sus pomenită, ei preferă să atace răul mai mic, girând în confruntarea directă răul mai mare. Iar absurditatea logicii lor (dacă e vorba aici de logică), fiindcă eu cred că tot emoțiile, simpatiile și antipatiile snt de vină și dată de ignorarea realității vieții politice. Nu cea românească, ci viața politică în general. n politică alegem întotdeauna răul mai mic. Ca simplu cetățean, nu am niciodată soluția ideală.

E trist, e enervant, dar n-avem ce face: n politică nu există cavaleri în de prihan, veniți pe cai albi. ({i dac-ar veni, nu i-ar vota nimeni.) E suficient să aruncăm un ochi în jur, prin Europa, și-o să vedem cum stau lucrurile în țări civilizate, cu tradiție democratică: fostul președinte al Franței, Jacques Chirac, charismaticul lider italian Silvio Berlusconi, fostul cancelar german Gerhard Schröder – ca să iau doar nume din elita politică europeană –, toți au fost implicați la un moment dat în mari, foarte mari scandaluri de corupție. Asta e marfa, cu asta defilăm.

Aadar, alegerea va fi întotdeauna grea, vom avea întotdeauna rejineri când i vom vota pe unul sau pe altul și vom ține cu certitudine un singur lucru: nu putem alege decât răul mai mic.

Sau, dacă vrem, putem alege răul mai mare...

» n politică nu există cavaleri în de prihan, veniți pe cai albi. ({i dac-ar veni, nu i-ar vota nimeni.) E suficient să aruncăm un ochi în jur, prin Europa, și-o să vedem cum stau lucrurile în țări civilizate, cu tradiție democratică.

„Pachetul basarabean aduce cu sine, pe l'ng\ partea alimentară, [i o doz\ semnificativ\ de non-material, de la presupuneri privind munca p\vrin\ilor 'n alc\tuirea pachetului, p'n\ la 'nt'mpl\ri haioase din timpul transportului.”

H-RTIA DE TURNESOL

Cornel Mihai UNGUREANU

Mir\ri mici [i mir\ri mari

Nu fac parte dintre acela care consider\ c\ intelectualul trebuie musal s\ fie de st'nga sau de dreapta. Pozi\ionarea lui, naveta ntre cele dou\ direc\ii sau absen\ja interesului pentru mersul societ\ii in libertate [i nu mi se pare c\ ar c'nt\ri altceva mai greu. C\ 'n Rom\nia post-democrat\, ca [i 'n alte]ri foste comuniste, societatea civil\ a fost mai aproape de dreapta, din 1990 'ncoace (lucru 'n general anacronic 'n democra]iile occidentale europene, unde drumul b\ntorit duce c\tre st'nga) nu e de mirare, date fiind resentimentele fa\ de regimul represiv trecut. Valorile de st'nga promovate de Ion Iliescu s-au dovedit atractive pentru intelectuali precum R\zvan Theodorescu sau Adrian P\unescu, dar ele n-au sc\pat, pentru mul]i al]ii, ca ni[te haine vechi, 'nchise vreme 'ndelungat\ 'n dulap, de un iz st\ut de ilegalitate [i anacronism.

P\strez, pe de-o parte, amintirea unor momente 'n care, sub Ceau\escu, sim\eam m\ndrie pentru gesturi politice care 'mi p\reau curajoase (prin '70-'71, cea mai puternic\ arm\ 'n jocul copiilor de pe strad\ era „laserul”, cel cu care – ce surse de informare: discu]ii auzite acas\ sau propria fantezie, s\ fi avut? – romanii topiser\ c'teva tancuri sovietice, care trecuser\ gran]ia cu Jara noastr\, 'n drumul din '68 spre Cehoslovacia, celelalte fiind nevoite s\ ne oculeasc\; c'nd eram liceani, de]i minciuna [i propaganda l'ceau aerul irepirabil, m\ bucuram c\ Rom\nia participa, 'n 1984, la Jocurile Olimpice de la Los Angeles, scrisoarea pre[edintelui Reagan c\tre Ceau\escu fiind unul dintre pu]inele texte publicate de ziarul *Sc'ntela* pe care le-am citit 'n acei ani). Exist\, pe de alt\ parte, aducerea aminte a unor st\ri de sc'rb\, ru[ine [i neputin\ pe

care mi le-au st'rnit gesturi – care 'mi par, 'nc\, de malefic\ viclenie – ale pre[edintelui Iliescu. Cele dou\ situa]ii au consolidat una dintre cele mai viguroase mir\ri ale mele.

„La mine, 'ncep'nd de la 9 ani, venea o dat\ pe trimestru colonelul de Securitate s\ m\ 'ntrebe ce mai fac, m-am integrat? -[i schimbam gradul, chipul, numele – 'i zic colonelul', a[a, generic”, 'mi spune un prieten. „De ce nu am avut eu voie s\ merg la [coal\?”, se mir\ (era fiu de dejinut politic), fr\ s\ a[tepte un r\spuns, [i 'mi imaginez ce sim]a prin '88 - '89, c'nd „mergeam pe strad\ 'n spatele vreunui trec\tor [i mai pe l'ng\ gard, s\ nu mi se 'nt'mple ceva, dar fr\ s\ con[ten-tizez c\ fac asta. Totul era gri. Nu mai vedeam, metaforic vorbind”. Coloneii au fost prote]a]i 'n incipientul capitalism rom\nesc, mul]i dintre ei au fost invita]i s\ 'l construisc\, ar fi fost ierta]i, dac\ ar fi cerut, asta s-a dovedit 'ns\ o a[teptare din categoria Godot. Apele nu s-au despr\rit nici 'n lumea cultural\, unele colabor\ri au fost date la iveal\, sporadic, 'n vreme ce b\lunuelile care planeaz\ peste conduc\torii multor institui]ii, reviste, edituri s'nt greu de confirmat, dar [i de risipit de c\tre o instan\ s\ 'l construisc\, ar fi fost ierta]i, dac\ ar fi cerut, asta s-a dovedit 'ns\ o a[teptare din categoria Godot.

„ntr-un spa]iu public 'mb'csit de fumigene, intelectualii no[tri consacr]a]i r\m'n pe partea dreapt\, c\l vreme st'nga, conservatoare 'n n\rav (de ce oare?) refuz\ s\ ofere o alternativ\, iar tinerii 'i urmeaz\, din convingere sau din conformism, l's'nd uneori impresia c\ fac o „critic\ resentimentar\”, 'n felul definit de Max Scheler: nu [iintesc 'ndreptarea r\ului; folosesc acest lucru ca pretext pentru a-[i da cu p\verea.

Pachetul n-are v\rst\

Despre „pachetul de acas\” din studen]ie s-ar putea scrie binior 'un roman, chiar o saga, 'n care epitete delicioase s\ 'nso]easc\ tot felul de bun\t\juri: de la [ni]ele, chiftelu]e, ciorb\ la borcan, mur\turi [i c'rna]i de cas\, la pl\cinte cu br'nz\l. Trei tineri au f\cut 'ns\ un scenariu [i mai apoi un film, *Pachetul*, 'n care bun\t\juri nu vin de prin Jar\, ci tocmai cu microbuzul, de la Chi[in\u, B\l]i, Ungheni sau orice alt col]ior din Basarabia.

Florentina Ciuverca

„O bucat\ de cas\”

-n lunle, studen]ii Irina Stelea, Lucian Reni]a [i Octavian Arnutu au c'tigat cu mini-documentarul lor concursul „In Your 20s”, pus la cale, 'ncep'nd de anul trecut, de Prigat [i Prais Corporate Communications. Competi]ia a fost ini]iat\ online, pe www.inyour20s.ro, [i popularizat\ 'n toate centrele universitare din Jar\l. Tot pe site s-au depus [i scenariile, 24 la num\,r, de c\tre 93 de studen]i 'mp\vr]i]i 'n echipe. Toate proiectele au trecut pe sub ochii unui juriu, format din Mihai Chirilov, R\zvan R\dulescu [i Drago\ Bucurenci, care a desemnat cinci echipe finaliste. Fiecare dintre ele a primit apoi 6.800 de euro pentru produc]ie [i o lun\ termen limit\ pentru a spune stop-cadru. La final s-au 'mp\vr]it [i premiile: locul I a revenit *Pachetului* – filmule] g'ndit [i realizat de echipa Elaine DeFleetwood –, iar premiul II a fost acordat pentru dou\ filme, *Nema* [i *Interviul*. A lipsit dintre distinc]ii premiul III, 'ns\ dou\ men]iuni au fost primite de *20's Without Me* [i *Rampa skaterilor*.

Pachetul [i celelalte filme ar putea ajunge 'n campusuri, promit organizatorii, 'ntr-o dezbatere liber\ despre cum e s\ ai v'rsta de 20 de ani.

p\vrin]ilor 'n alc\tuirea pachetului, p'n\ la 'nt'mpl\ri haioase din timpul transportului. Iar aceste aspecte devin 'n foto-grafie. Octavian s-a ocupat de lumini, 'nclusiv de lumina solar\.

Cele 6-7 ore de material brut filmat prin camere de c\min 'ntr-o s\pt\m'n\, de diminea]a p'n\ seara, au 'nsemnat [i ceva mese gustoase pe la protagoni]tii filmule]ului, c'jiva studen]i basarabeni din capital\, „Unele pl\cinte nu le m'ncasem nici eu de ceva timp. [i nici lapte condensat nu gustasem de c'jiva ani”, [i aminte[te]te Lucian.

Oleg Mutu prime[te pachete 'n continuare

Concluzia final\ a fost c\ pachetul n-are v\rst\, dup\ ce Oleg Mutu, operatorul lui Cristian Mungiu, a m\rturisit c\ n-a 'ncetat niciodat\ s\ primeasc\ saco[e de acas\, „Atunci c'nd ne-a 'nm'nat premiul, Oleg a spus c\ a[teapt\ la r'ndul s\u un pachet de acas\, De[i ini]ial am crezut c\ glume[te, de fapt vorbea serios. [i are peste 30 de ani!”

Dac\ 'i 'ntrebi de proiecte noi, idei le vin din plin, problema o constituie banii. „Avem deja c'teva idei de filme, care se pot realiza cu un buget redus [i pe care le vom face 'n viitorul apropiat – probabil urm\toarele 3 luni. Vom aplica [i pentru alte concursuri”, rezum\ Lucian. Octavian se declar\ inspirat de via]a capitalei. „Bucure[tiul este o mare surs\ de idei. Poate o s\ facem un documentar despre conglinienii din Mall-ul Vitan.”

PUBLICITATE

Tragedia lui Carmen, oper\ sub stele

Teatru, jazz, filme, concerte rock... Ce-i lipsea programului cultural sibian? Opera. Dup\ ce a adus Premiile UNITER la Pavilionul 2007, Ion Caramitru a revenit la Sibiu ca regizor, cu *Tragedia lui Carmen*, dup\ Bizet, 'n adaptarea lui Peter Brook, Marius Constant [i Jean-Claude Carrière, spectacol realizat cu trei distribu\ii [i jucat sub stele, 'ntre ziduri vechi de aproape [apte sute de ani.

Veronica D. Niculescu

Curtea Muzeului de Istorie a fost 'nsufle[it], trei seri la r\nd, de arl de oper\. Carmen a c\ntat la ceas de noapte pe scena amenaj[at 'n aer liber, av\nd ca decor zidurile Casei Altemberger, c\ndva prim\rie, acum muzeu.

„Este o aventur\ artistic\, 'n cadrul programului «Sibiu 2007», spune Ion Caramitru, pre[edintele UNITER, care a pus 'n scen\ nu *Carmen* de Bizet, ci adaptarea sa modern\, *Tragedia lui Carmen*, ce p\streaz\ o parte a arilor originale, pres\rate cu inser\ii de proz\.

O lucrare care puncteaz\ tragicul din via[a eroinei, c\ci la final [i Escamillo moare, ucis de taur.

Spectacolul este c\ntat 'n francez\, 'ns\ pasajele de proz\ s'nt jucate 'n limba rom\n. *Tragedia lui Carmen* a fost pus\ 'n scen\ prima oar\ 'n 1981 la Paris, iar 'n 1993 Ion Caramitru a montat-o la Belfast, juc\ndu-se cu casa 'nchis\.

Tragedie [i la poart\

Varianta de la Sibiu este o premier\ absolut\ [i a fost g\ndit\ special pentru programul „Sibiu 2007”, fiind un proiect al UNITER finan\jat de Ministerul Culturii. -n prima sear\, *Tragedia lui Carmen* a fost un mare succes la publicul care a reu[it s\ intre, dar [i o tragedie pentru cei mul\i r\ma[i dincolo de por\ile muzeului. Curtea, 'n care se instalaser\ gradele cu circa trei sute de locuri, s-a dovedit prea mic\ pentru toji

iubitorii operii. Cu o jum\tate de or\ 'nainte de nceperea spectacolului, deja se formase o coad\ de peste o sut\ de persoane, atrase at\ t de povestea lui Carmen, c\ t [i de faptul c\ spectacolul era gratuit. S-a intrat 'ns\ mai ales pe baz\ de invita\ie. Printre personalit\jile prezente s-au num\rat primul Klaus Johannis [i reprezentantul Comisiei Europene, Giorgio Ficarelli, diferite personalit\ji ale culturii din capital\ [i din Sibiu, care cu greu s-au strecurat prin mul\ime. Cei r\ma[i afar\ au putut urm\ri spectacolul proiectat pe zidul muzeului, consol\ndu-se [i cu g\ndul c\ acesta avea s\ se joace [i 'n urm\toarele dou\ seri.

„Sibiu nu are la ora actual\ un spa\iu adecvat pentru oper\.

Ar trebui construit un spa\iu generos pentru spectacole. Aici g\se[ti spa\ii cum rar g\se[ti 'n Europa. -n curtea Muzeului de Istorie este o acustic\ natural\ cum rar se poate g\si 'n lume”, a spus Ion Caramitru, explic\nd astfel alegerea Sibiului [i a loca\iei de desf\urare.

Figura]ie cu copii [i tehnicieni

Pentru c\ jocul 'n aer liber presupune anumite pericole pentru actor, regizorul a preg\tit o tripl\ distribu]ie, ceea ce face ca num\rul arti[tilor implica]i 'n proiect s\ fie de peste 25. Acestora li se a\atur\ [i figura]ia. Figuran]i s'nt [i tehnicienii de la Teatrul Na]ional din Bucure[ti, care se 'mbrac\ 'n costume [i apar

Carmen (Oana Andra) [i Escamillo (Iordache Basalic)

pe scen\.

Inedit\ este participarea unui grup de copii, care o 'nsollesc pe Carmen 'n furti[aguri [i se joac\ de-a luptele cu taurii. S'nt opt copii cu v\rste 'ntre 8 [i 14 ani, selecta]i de la Centrul de Plasament Ag\rbiciu, din comuna sibian\ Axente Sever.

„Nu avea sens s\ Jinem pe drumuri copii din Bucure[ti, astfel c\ am mers la acest centru de plasament [i am ales,

dup\ anumite criterii. -n schimb, i-am dus pe ace[ti copii la Bucure[ti, le-am f\cut program [i de [trand, [i de plimbare. Nu pot s\ v\ spun c\ t s'nt de iste]i. Au fost de ajuns dou\ repeti]ii [i gata. Ba chiar unii veneau [i 'mi sugerau cum ar fi bine s\ fac 'n anumite situa]ii. Unul dintre ei chiar a avut dreptate!”, a povestit Ion Caramitru.

Spectacolul se bucur\ de participarea Orchestrei Metropolitane de Camer\ din Bucure[ti, dirijat\ de Tiberiu Soare, un dirijor de numai 30 de ani. To]i arti[tilor implica]i s'nt, de altfel, tineri. Luminile au fost realizate de britanicul Chris Jaeger, iar scenografia, de Maria Miu, cea care colaboreaz\ cu teatrul sibian la spectacole precum *Balul*.

DISTRIBU]IE

De trei ori Carmen

Carmen este interpretat\ de Oana Andra, Florentina-Irina Onica [i de Claudia-Andreea Deleanu, 'n timp ce Escamillo este jucat de Iordache Basalic, Ionu] Pascu [i (tefan Popov. Pentru Don Jos\ exist\ numai doi interpre]i: Vlad Miri] [i R\zvan S\rraru. Pasajele de proz\ s'nt interpretate de Silviu Biri], Eugen Cristea [i Vasile Calofir.

Tragedia lui Carmen se joac\ din nou pe 7, 8 [i 9 august.

Organizatorii spun c\ s'nt preg\ti]i [i s\ joace pe scena Teatrului Na]ional „Radu Stanca”, 'n caz de vreme nefavorabil\, 'ns\ sper\ s\ nu fie cazul, fiindc\ s-ar pierde mult din farmecul reprezenta]iilor 'n aer liber.

SALUT | RI DE LA PETRILA DE ION BARBU

Un strop de Grâna International Jazz Festival 2007

Grâna International Jazz Festival este deja pentru mulți un reflex. A 11-a ediție (12-15 iulie) a însemnat [i anul acesta jazz la greu, munte cât cuprinde, oxigen cât mai este, ap[re] rece [i atmosfer[ă] fain[ă] timp de patru zile de var[ă] montan[ă]. Plus Jan Garbarek Group.

Manu Babescu

Pentru b[un]veni, a ajunge în fiecare an la Festivalul de Jazz de la Grâna a devenit un act social solid, dincolo de evenimentul în sine care este, fr[un]doial[ă], unul deosebit at[ât] ca loca[le], dar mai ales ca line-up [i orientare muzical[ă]. [i pentru c[ă] mi-s parte integrant[ă] a rasei menționate, înainte n[on] s[ă] afl[ă] cine urma s[ă] vin[ă] anul acesta la Grâna, [i tiam c[ă] voi fi acolo, indiferent de ce se va n[on]t[ă]mpla în rest. Cu toate astea, ediția din 2007 mi-a adus doar ziua de vineri [i concertul Jan Garbarek Group, pe care am încercat să-l înhaliez pe cât posibil, pe deplin conștient de faptul că pierd prestații valoroase [i zile delirante cu oameni frumoși. Pentru c[ă] da, unora le place jazzul, [i e tare bine c[ă] nd se n[on]t[ă]mplă festivalul [i vine lume de peste tot în Poiana Lupului, cu motoare, cu mașini, cu corturi, cu frontale, p[er]turi [i pufoaice de ap[re]vat de gheana de miez de var[ă] pe timp de noapte. De obicei, popula[ția]

se str[un]ge aici de joi [i r[un]m[en]e pentru un weekend prelungit p[er] n[on] duminic[ă] noaptea la b[un]cit, la dat cu bicicletele, plimbat pe dealuri, b[ut] vin fier[ă] [i m[en]cat gula. Unii ns[ă] vin strict pentru concert[ă], dar atunci farmecul e mult diminuat, cum a fost aceast[ă] ediție pentru mine. Am pierdut deci ziua de joi cu Bert[ă] Barbera & 4Given, cu Voer, dar mai ales cu Marius Mihalache, foarte apreciat pe plan internațional ca jambalist. El a fost ales s[ă] c[ă]nte în deschiderea concertului Chic Corea de la București [i mpreună cu Irina S[ă]rbu, a susținut un spectacol care, din auzite, a ridicat publicul în picioare [i l-a f[ă]cut s[ă] danseze în draci.

–n rest, am mai pierdut ziua de s[ă]mb[ă]t[ă] cu suedeza Victoria Tolstoy, str[un]nepoata scriitorului rus, care tot din auzite nu a fost pe placul publicului mai sofisticat, interpret[ă]nd un fel de jazz comercial [i neinteresant. –n schimb, cel care se pare c[ă] a f[ă]cut senzație a fost francezul de origine vietnamez[ă], Nguyen Le, cu jazzul lui cu influențe rock,

funk, etno [i world music. Lu[ndu]-m[ă] după a[le] [i învidiez pe cei care i-au mai prins pe Alexandrina Hristov, care a f[ă]cut furori printre prietenii ce i-au ascultat înregistr[ările], pe Eldad Tarmu cu ansamblul său pe care am să-l ascult la Plai, pe Teodora Enache, prezen[ă] obligatorie la orice festival de jazz care se respect[ă], percusionistul Billy Cobham [i chitaristul Scott Henderson.

–nceput [i final bifat: trei ore cu Jan Garbarek Group

Dar nu s[ă]nt chiar de comp[ar]timit, din moment ce vineri am luat parte la concertul unui jazz-mit. Pe scurt, am asistat la spectacolul unuia dintre cei mai mari muzicieni ai lumii, saxofonistul norvegian Jan Garbarek, acompaniat de Manu Katche, Rainer Bruninghaus [i basistul care l-a înlocuit pe contrabasistul Eberhard Weber, marele absent de la această ediție. Vineri, [i 13, ajungem deci la Grâna, tremur[ă]nd n[on]c[ă] de pe ruta zg[ă]l[ă]iitoare Timi[oara]-Reșița, [i s[ă]rim imediat din mașina parcat[ă] din motive de aglomerare departe de intrarea în Poian[ă], gr[un]dindu-ne în spre scen[ă] din motive de timp. Trec[ă]nd de tot c[ă]rdul de polițiști care împ[er]nzeau locul cu folos, spre deosebire de cei care ne-au dat amend[ă] la ieșirea din orașul florilor, ajungem repede la coada care se formase de mult la intrare. Se pare ns[ă] c[ă] noi am avut noroc fa[ă] de cei de joi c[ă]vraii s-au deschis porțile cu aproape o or[ă] după timpul anunțat, ceea ce a generat nep[er]ceri în r[ă]ndul celor veniți din timp. Adic[ă] am intrat nesperat de repede [i de u[or], aleg[ă]ndu-m[ă] [i cu o br[ă]jar[ă] de pres[ă] pe tot festivalul, culmea, tocmai c[ă] nd puteam r[un]m[en]e dec[ă]t o sear[ă]. [i pentru c[ă] nu ne a[te]ptam ca prestația grupului Jan Garbarek să n[on]ceap[ă] mai repede de nou[ă], ne socializ[ăm] la greu cu oameni pe care îi vedem constant o dat[ă] pe an

Saxofonistul norvegian Jan Garbarek

la Gr[un]na [i cu alții, noi dar experimentați în cele ale muzicii [i explor[ă]rii.

Ca peste tot ns[ă], g[ă]sești [i aici lume fr[un]v[er]o treab[ă] cu jazzul, care iese la aer curat [i la un vin fier[ă], dar care i de-ranjeaz[ă] de obicei pe cei veniți exclusiv pentru interpretarea artiștilor. De aceea, lu[m] amintesc [i respect[ă]m preferințele altora în ț[ă]cere. La fel au f[ă]cut probabil [i cei care au stat pe deal, în cimitir, la lungii urechile [i timpanele pe timpul concertului, pentru a nu p[er]iti cei 30 de lei c[ă]t a fost costul unui bilet pentru seara de vineri, cea mai scump[ă], dar nu [i cea mai plin[ă]. Cu alte cuvinte, mult[ă] lume nu a n[on]eles de ce pentru seara de vineri a fost programat doar concertul Jan Garbarek Group, care, fa[ă] de celelalte seri c[ă] nd spectacolele [ineau p[er] n[on] la trei dimineaș[ă], la doisprezece era gata,

iar lumea abia ce se încinsese, [i nu de c[ă]ldur[ă], cu siguran[ă]. Dar asta nu a umbrit concertul în sine, de mult așteptat de deguștorii de muzică celui mai valoros saxofonist european al jazzului contemporan. [i a fost la n[on]ime at[ât] ca interpretare, c[ă]t [i ca sincronizare cu ceilalți instrumentiști, iar Manu Katche a ar[ă]tat c[ă] nu degeaba a f[ă]cut parte din bandul lui Peter Gabriel. Cu o dexteritate senzațional[ă] [i un ritm teribil, Manu Katche a f[ă]cut senzație [i printre cei care nu s[ă]nt neap[re]vat consumatori de gen, iar Garbarek a fost impecabil. Lumea, mai mult[ă] ca niciodat[ă], a r[un]mas impresionat[ă] de prestația instrumentiștilor, deși unii au simțit c[ă] fr[un] Weber nu a fost chiar ceea ce putea fi.

Alții ns[ă] s-au pliticit puștin, [i nu pentru c[ă] ar fi fost de vin[ă] cineva, ci pentru c[ă] se acomodar[ă] de la o vreme cu alt gen de jazz, mai inovator, mai viu, mai abstract. Cu alte cuvinte, nu am plecat r[ă]scoliți [i r[ă]v[ă]șiți, ci mai mult relaxați [i nfrigurați pentru c[ă] nu ne-am obișnuit ca în toi de iulie, cu tot cu n[on]cizirea asta global[ă], s[ă] cr[ă]p[ă]m de frig pe timp de sear[ă]. A[le] c[ă], la un moment dat, concertul s-a terminat pur [i simplu după bis. Iar în timp ce populația migratoare se pregătea de o noaptea la cort sau la pensiune, alții ne stresam pentru drumul de întoarcere acas[ă] prin bezn[ă]. Fine pentru mine. Asta ca să-mi amintesc ce relaxant era statul pe toat[ă] perioada. Tem[ă] pentru aca-s[ă]: la festivaluri nu se merge la bifat concerte.

PUBLICITATE

Am aruncat *Suplimentul de cultură* în aer!

SUPLIMENTUL
DE CULTUR/
SE ASCULTĂ PE:

www.supliment.
polirom.ro/
radio.aspx

O emisiune de
George Onofrei
[i Anca Baraboi

BRET EASTON ELLIS

SUPLIMENTUL DE CARTE

Glamorama

EXCERPT • NEWS • AUDIO • Q&A
LIBRARY • TOUR • GAME • CAST

Buricul p\\m\\ntului: Manhattan, anii '90. Victor Ward, fotomodel cu bicep[i [i pectorali perfec]i, dar [i cu prieteni acolo unde trebuie, este v\\zut [i fotografiat peste tot, chiar [i \\n locuri pe unde nu calc\\ niciodat. Tr\\ie[te cu un fotomodel superb, pe care \\n[a\\ cu un altul. -n ajutorul deschiderii unui super club \\n centrul ora[ului, via]a lui pare perfect\\. -ns\\ aici lucrurile o iau razna, iar viitorul pare s\\ se transforme \\ntr-un co[mar. Sex explicit, droguri, „high-life literar” new-yorkez, conspira]ii interna]ionale, agen]i dubli, crime, toate aceste ingrediente din cocktailul Glamorama fac ca *American Psycho* s\\ par\\ o joac\\ de copii. V\\ oferim \\n aceast\\ edi]ie a revistei un „Supliment de carte”: public\\m \\n premier\\ un fragment din romanul *Glamorama*, tradus de Adrian Buz, ce va ap\\rea \\n toamn\\, la Editura Polirom.

Email:

Name:

Submit

Traducere de Adrian Buz

28

-n du[ul din camera pe care Bobby o \\mparte cu Jamie, Bobby [i admir\\ bronzul pe care l-am dobndit azi pe yacht, \\n zonele care m\\rturisesc unde boxerii no[tri au blocat soarele, se uit\\ la urmele albe pe care bikinii lui Jamie le-au [sat \\n spate, paloarea aproape str\\lucind \\n semi ntunerul b\\ii, apa curgnd puternic din capul masiv de du[din crom peste noi [i pulile noastre se ridic\\ \\n unghiuri ascu]ite [i Bobby se trage de [toi,]eap\\n [i gros, coatele \\i at rn\\ str mte dedesubt, mu[chii umerilor \\ncord\\ndu-i-se c\\nd [i-o freac\\ [i se uit\\ la mine, privirile ni se \\nt\\nesc [i m\\r\\ie cu o voce groas\\ „Uit\\-te la pula ta” [i eu m\\ uit la pula pe care mi-o frec [i mai departe, la picioarele groase [i musculoaese...

La du[, Bobby m\\ las\\ pe mine s\\ o iau pe Jamie [i capul lui Bobby e \\ntre picioarele ei [i genunchii lui Jamie se \\ndoae de c\\teva ori [i Bobby o sus]ine cu un bra[[i \\i \\mpinge fa]a \\n pizda ei [i ea [i curbeaz\\ spatele, \\mping\\ndu-se \\n limba lui [i una din m\\nile lui \\i m\\nha\\] pula, s\\punind-o [i apoi Bobby \\ncepe s\\ o sug\\ [i se \\nt\\re[te at\\ de tare \\nc\\t o simt puls\\nd [i apoi se face [i mai tare [i se \\ngroa\\ [i Bobby [i-o scoate din gur\\ [i o studiaz,

str\\ng\\nd-o, dup\\ care \\i trece limba peste cap [i apoi o ridic\\ de v\\rf [i apoi \\ncepe s\\-i treac\\ limba \\n mi[c\\ri scurte, precise peste locul \\n care capul se \\nt\\ne[te cu trupul pulii \\n timp ce Jamie m\\r\\ie \\nfometat\\ „\\o \\o” \\n timp ce [i v\\r\\ degetul, \\n semi ntunic, apoi Bobby [i-o bag\\ \\n gur\\, lu\\nd-o at\\ c\\t poate de mult, sug\\nd-o nest\\p\\nit, ud, \\n timp ce se las\\ pe vine, frec\\ndu-[i [toiul [i dedesubt rotunjimile pulpelor lui se umfl\\, \\n timp ce se reposit\\ioneaz\\. -mi las capul pe spate, \\s ns apa s\\-mi curg\\ pe piept, p\\r\\ul \\i e ud [i \\i curge pe frunte, limba \\ntins\\, roz. Apoi Bobby m\\ \\ntoarce, ca el s\\ poat\\ desface obrajii curului meu dup\\ care \\ simt cum [i bag\\ limba \\n el iar apoi [i v\\r\\ un deget pe jum\\tate \\n gaura mea [i contin\\ s\\ mi-o trag\\ cu degetul p\\n c\\nd degetul intr\\ at\\ c\\t poate de departe, f\\c\\nd ca pula mea s\\ zv\\cneasc\\ incontrolabil...

Cad \\n genunchi [i \\ncep s\\-i ling pizda lui Jamie, desf\\c\\ndu-i buzele cu degetele [i \\n timp ce m\\ m\\ng\\ie pe p\\r\\ o sprijin de peretele du[lului - Bobby e \\nc\\ \\n spatele meu \\n genunchi, \\mi bag\\ [i \\mi scoate degetul \\n cur, cu cealalt\\ m\\n\\ \\mi m\\ng\\ie abdominalii tari, lucrari] - [i \\i eu trec cu limba de la clitoris la gaura curului [i \\i petrec un picior despre um\\r\\ \\i sug\\clitorisul, \\n timp ce o fut cu dou\\, apoi cu trei degete \\mi bag limba \\n gaura curului, penetr\\nd-o cu limba, \\n timp ce o trag cu degetele de clitoris [i c\\nd m\\ ridic\\ degetul lui Bobby alunec\\ din gaura mea afar\\ [i o \\ntorc pe

Jamie [i strivindu-m\\ de ea prin spate, \\i desfac fesele mici [i \\ncep s\\-mi v\\r limba apoi s\\ o scot \\n gaura curului [i apoi \\i strecur limba ad\\nc \\n anusul ei [i o]in acolo frec\\ndu-i clitorisul p\\n c\\nd ea termin\\...

Dup\\ ce ne usc\\m, mergem \\n dormitorul lui Bobby, l\\ng\\ patul gigantic care a fost dezvelit de lenjerii [i s\\nt aprinse toate luminile din camer\\ a]a c\\ putem vedea totul [i Jamie \\mi str\\nge pula, sug\\ndu-i capul [i eu m\\ uit la Bobby cum se duce la un sertar [i c\\nd se apleac\\ \\i se desfac fesele, expun\\ndu-i pentru o clip\\ gaura curului \\n timp ce ia o sticl\\ de lo]iune [i apoi se \\ntoarce pula \\i st\\]eap\\n\\ \\ntr-o erc]ie plin\\ [i \\n timp ce vine spre noi o privesc pe Jamie cum [i bag\\ un deget \\n pizd\\ [i apoi \\i scoate [i apoi \\ncepe s\\-i frece clitorisul [i apoi ridic\\ degetul \\n gaura mea [i eu \\ncep s\\-i sug\\. -[i bag\\ degetul la loc \\n vagin [i apoi [i-\\ scoate [i mi-\\ ofer\\ iar [i eu \\i iau m\\na, ling\\nd degetul s\\rat, sug\\ndu-l [i apoi \\i trag fa]a spre fa]a mea [i \\n timp ce o s\\rut m\\nile \\mi alunec\\ spre curul ei, apoi \\n sus spre talie [i apoi [i mai sus spre s\\nii grei [i fermi, \\mi trec palmele \\ncet peste s\\rcurile mici f\\c\\ndu-le s\\ se \\nt\\reasc\\ \\n timp ce ea tremur\\ gem\\nd. Apoi o \\ntind \\n pat [i \\ngenuchind \\ntr-o parte \\i miros buzele pizdei, inhal\\nd ad\\nc, \\nc\\ mai are pic\\turi de ap\\ pe p\\r\\ul pubian [i respir delicat peste ea [i urm\\resc cu un deget forma labiilor, f\\r\\ s\\ le desfac, totu[\\i, tachim\\nd-o, apoi \\mi las un deget s\\

aluneca ad\\nc \\n pizda ei, juc\\ndu-m\\ cu clitorisul a c\\rui culoare se aprinde [i ea s\\ pe spate \\n pat, cu ochii \\nchi [i apoi \\mi trec limba peste clitorisul ei [i apoi \\i ridic\\ [oldurile [i \\i desfac gaura curului p\\n c\\nd pot s\\ v\\d rozul din\\untru...

M\\ mi[c\\ cu gura spre]ele ei, sug\\ndu-i tare s\\rcurile \\n timp ce \\i str\\ng s\\nii [i apoi alunec iar la vale, limba \\mi alunec\\ pe linia care \\i \\mparte trupul [i Jamie [i ridic\\ apoi \\i desface picioarele, de data asta i-am devorat de tot clitorisul, dar la \\nceput abia dac\\ \\i ating, evit\\ndu-l deliberat, f\\c\\nd-o pe Jamie s\\ se r\\sucesc\\ \\ncontinuu, \\ncerc\\nd s\\ se plaseze \\n limba mea, sc\\ncind [i apoi c\\nd limba \\i lip\\ie, clitorisul se \\nt\\re[te, se m\\re[te [i \\i str\\ng dosul pulpelor [i apoi interiorul pulpelor [i continuu s\\ o fut cu limba [i c\\nd \\i ridic\\ iar [oldurile \\ncep s\\-i sug\\ gaura curului. Bobby se apleac\\, holb\\ndu-se concentrat \\n timp ce \\i bag [i \\i scot limba din anus, timp \\n care [i freac\\ [toiul.

— Dumnezeule, e[ti flea[c\\, sc\\ncec\\ eu. E[ti flea[c\\ r\\u de tot.

-ncep s\\-i v\\r un deget \\n vagin [i Jamie se smuce[te din [olduri \\n timp ce merg mai sus [i \\i sug\\ o labie \\ntreag\\ [i apoi \\i ling iar clitorisul, f\\c\\nd-o pe Jamie s\\ dea drumul unui alt orgasm...

Continuare \\n paginile 8-9

PALINDROMAN
Serban FOAR |

Ro[ul u[or e rozul iluzor

(Continuare din numărul trecut)

Ca s'nu-lase sur sa soif (cum zic fran[uzii [i, bine'n]eles, el 'nsu[ti] pe palindromicul Vasile Elisav, Nora se ridic[, decise], de pe scaun, f'cu trei-patru pa[i p'n' n dreptul taburetelui pe care [edea Carmen, se aplec[asupr[ui, 'n timp ce p'vrul foarte negru i se rev[rsa, 'n ample valuri, pe fruntea camaradei sale, — ovalul fejei c'reia-l cuprinsu cu palmele [i, m'ngindu-i u[or, 'i trecu degetele, 'n ambele direc[ii, pe buzele fragede, dar aspre de v'nt [i, parc[, tot mai reci, cu unul 'i 'ntredeschise gura, cu primele trei de la cealalt' m'n' i pip[il lobul tot mai ro[u ai urechii, 'n valva c'reia sufli ca o adiere, v'r'ndu-[i limba 'n c'u[ui-am'vrui, c'ruia-i d'ndu, pe din[untru, ocol de [ase-]apte ori la r'nd, de parc[l-ar fi [fleit precum un ma'tre bimbelotiu, dup[care, d'ndu-i brutal capul pe spate, f'r[s' uite, 'ns[, a-i face pe obraz cu genele 'n clip[un roi de „fluturi” palpebrali, i-o v'r' f'r[previz' n lacoma fant' stacojie ca pe un membru 'n erec[ie, d'rz, lubrefiat, dar vag rugos, precum radula unui melc (un vaginula strubelii, de pild[), cu care, de-ar fi fost mai lung[), i-ar fi atins, 'n treac[ut, omu[orul, f'c'nd-o, poate, s' icneasc[, 'n timp ce dreapta-i desfcuse corsajul [i, apoi, sutienu, f'c'nd naveta 'ntre s'nii ei drept [i st'ng, pe dedesubt, pe care-i c'nt'rea, acum, 'n ambele umide palme, retras ndu-le cu-ar[un[toarele curbate vine]ul cerc areolar, str'ng'ndu-le, 'ntre mediu [i police, apoi, gemenii bumbi, de forma unor fragi, mai mult dec't de coloritul lor, — fragi ce-l'f'cur[pe vasele s' urle ca un apucat: „Eu m' duc s' culeg/ Fragii fragezi mai la vale...”, [i pe care, 'n urm[toarea clip[, chiar 'ncepuse s' i culeag[, 'nti cu degetele-i de profesor de limba [i literatura francez[, cu scria pe ele, ca 'ntr-un infinit pensum, numele ei, numele lui, numele ei, numele lui, numele ei, numele lui: Carmen [i, respectiv, Basile; apoi, de-a dreptul de pe lujer, cu limba-i ns[[i, tot francez[, dintre tot mai umede-le-i coapse [i fanta lacom' pubian[, eliberat[pe de-a-ntregul de [nurul pudicilor tanga, 'n care limba-i stacojie p'trunse ca un membru d'rz, erect [i foarte lubrefiat, cu toate c[pu]in rugos, precum radula unui melc (un vaginula seychelensis, parazamp[), cu care-i leorp[ia, domol, 'n du-te-vino, omu[orul, f'c'nd-o s' le]ine-n valuri, 'n timp ce dreapta-i desfcuse corsajul [i, apoi, sutienu, survolu-ndu-i, ca o parapant[sau ca un lin curent de aer, colinele s'nilor ei drept [i st'ng, pe care-i c'nt'rea, acum, 'n palmele profesionale, retras ndu-le cu-ar[un[toarele curbate vine]ul cerc areolar, str'ng'ndu-le, 'ntre mediu [i police, apoi, gemenii bumbi, de forma unor fragi, mai mult dec't de coloritul lor, — fragi ce-o f'cur[, 'n s'f'r[it, pe Nora s' urle ca o apucat: „Eu m' duc s' mi culeg/ Fragii fragezi mai la vale...”; ceea ce [i f'cu, nu, 'ns[, 'n baie, dormitor, antreu, buc[rie, [pais, ci unde tocmai se afla, — sur place, cum ar fi spus ([i a [i spus-o, 'n sinea lui) Musiu Bazil, tr'g'nd, involuntar, cu ochiul la Nora ce-[i v'r se m'na-ntre tot mai umede-le-i coapse [i-n fanta lacom' pubian[, eliberat[pe de-a-ntregul de [nurul pudicilor tanga, 'n care indexul [i mediul, crispat d'rz [i alipite, p'trunser[str'afund, pe c'nd rugos-i policar, precum radula unui melc (a unui limax maximus, s' zicem), 'i m'ngia din deal 'n vale, 'n accelerando, omu[orul, f'c'nd-o s' le]ine-n valuri, 'n timp ce st'nga-i desfcuse propriul corsaj, apoi sutienu, l'ns'ndu-i gol unul din s'nii cu gust, 'n v'rf, u[or salin.

De-ar fi fost scoas[, 'n momentul acela de extaz sublim, la tabla neagr[[i rugoas[, studenta eminent[Aron Nora s-ar fi apucat s' fac[schema unei poezii 'n metru sapphic, — nu f'r[urm[toarea inova]ie: 'n luntrul fiec'rui semicerc marc'nd silabele neaccentuate scurte, era punctat, cu cret[frez, c'te un fraged bumb minuscul.

(Continuarea 'n num'rul urm'tor)

Este criticul literar un scriitor?

Cunosc'torii nu vor fi surprin[i auzind c[, prin cartea recent dedicat[lui Ibrvileanu, Antonio Patra[a realizat un eseu de o consisten[[i 'n acela[i timp fine]e de care, poate, cititorului români 'i era dor, la at'ta vreme dup[explozii-le de inteligen[eseistic[numite *Jocul poeziei*, *Viaja [i opiniile personajului*,

Biblioteci deschise, *Eros [i utopie sau Cealalt' fa]* a prozei. Este, e adev'r[at, abia prima parte a unui proiect intitulat *Eseu despre literatura criticilor*, prin care autorul se angajeaz[s' urm'reasc[produc]iile nemijlocit literare ale marilor critici români interbelici — un pariu complicat, cu miz[bogat[.

Doris Mironescu

Nu e vorba doar de studiul istoric al unor opere minore, prea pu]in frecventate, cu amb[ii de arhiv[[i de anticariat. Dimpotriv[, Patra[r[spunde chiar unor nelini[ti foarte actuale: mai mul]i dintre tinerii no[tri publici[ti literari clameaz[cu 'ngrijorare 'n ultimul timp c[, [i criticii literari s'nt scriitori? R[spunsul ar fi c[da, [i criticii pot fi scriitori, dar nu chiar to]i [i nu la gr'mad[. De exemplu, talentul critic din articole 'l tr'deaz[profund pe Lovinescu atunci c'nd se apuc[s' scrie romane. — n schimb, Ibrvileanu, critic cu un stil neglijent, obsedat doar de „idei” [i rareori de aspectul paginii, s-a dovedit un extraordinar scriitor 'n bijuteria numit[*Adela*.

Ce anume 'l face pe cineva s' devin[critic literar? Este vorba, 'ntr-adev'r, de refugiu pe un teren f'r[primejii al unor in[ti]psis] de [ans['n ale literaturii propriu-zise?

Are criticul literar natura unui „arhivist” tenace [i at't, bolnav de putere, dar ne'nstare s' intre 'n aren[? Sau poate critica se pliaz[pe o anumit[formul[de personalitate, pe un complex al identit[]ii, ce nu trebuie redus la „trauma prenatal[” a obligatoriilor poeziei proaste, scrise 'n adolescen[[i apoi abandonate? S' sper'm, pentru binele unei largi popula]ii din lumea noastr[literar[, c[a face critic['nseamn[mai mult dec't semnul unei simple frustr[ri.

Este [i opinia exprimat['n cartea lui Antonio Patra[sub forma unei analize a cazului — fericit — al mentorului de la „Viaja Româneasc[”: critica literar[poate fi mai mult dec't o meserie, revel'ndu-se ca voca]ie. Ea nu se ocup[pur [i simplu cu compunerea de catagrafii preten]ioase, r'bojuri literare ale valorilor relative dintr-o epoc[sau dintr-o literatur[. Opera critic[trebuie s' aib[la baz[un principiu de coeren[care s' lege omul de ideile sale critice. Pe urmele lui Ibrvileanu, Antonio Patra[nume]te acest principiu ordonator *personalitate*. Un critic cu personalitate ap'r[ceva prin scrisul s'ru: se ap'r[pe sine [i valorile pe care [i le asum[, iar asta 'l salveaz[de la iresponsabilitatea lejer[, ca [i de la 'nc'ncenarea, vorba filosofului, „'n proiect”. Critica produs[de un astfel de autor nu mai are doar durata trec'toare a verdictelor sale valorice, ci devine cu adev'r[at o oper[autonom[, put'nd fi citit[pentru ea 'ns[[i [i, mai ales, pentru omul din spatele ei. Analiza lui Antonio Patra[sugereaz[cu fine]e necesitatea de a c'uta omul 'n text, ini]iati[v] hermeneutic[imp'lic'nd 'n acela[i timp o subtil[decorticare psihologic[[i

moral[, care se anun[]a fi spectaculoas[dac[ne g'ndim la mizele puse 'n joc — aici, Ibrvileanu, sf [iat inexplicabil 'ntre critica determinist[a tinere]ilor [i fine]ea crepuscular[a *Adel[*: apoi Lovinescu, amb[i]iosul dominat de tentan]a stilului [i [i refugiuindu-se la senectute 'n imperativul moral: 'n fine, impulsivul C'linescu, campion al schimb'rilor de atitudine, artizan al unei opere monumentale [i al unor gure]e compromisiuri 'n anii comunismului.

Salvarea criticului

Cazul lui G. Ibrvileanu a fost unul fericit, 'n cele din urm[. Criticul s-a salvat, nu prin apari]ia, 'n ultimii ani de via[), a superbului roman *Adela*, ci prin aceea c[s-a construit pe sine p'n la punctul unde scrierea unui roman precum *Adela* a devenit, pentru el, posibil[. Iar construc]ia de sine a 'nceput de timpuriu, cu primele articole critice scrise pe la 20 de ani, puternic influen]ate de socialismul lui Gherea, dar [i de diverse lecturi de patologie, psihologie, filosofie, estetic[. Antonio Patra[m'tur[, printr-o acerbioas[discu]ie, merg'nd la texte [i la lecturile din spatele textelor, pre]udecata dup[care critica lui Ibrvileanu se reducea la influen]a gherist[, sociologism vulgar, neglijarea „autonomiei esteticului” etc. De fapt, arat[t'n'rul critic ie]ean, Ibrvileanu manifesta o 'njelegere complex[a faptului estetic, sco]g'ndu-l din 'nchisoarea autonomiei [i deschiz'ndu-l spre bog]ia sensibil[it]ii morale, psihologice a individului creator. — n concep]ia criticului de la „Viaja Româneasc[”, opera devine expresia plenar[a omului, c'p't'nd astfel o 'nsemn[ate cu mult superioar[

SEMNAL

Charles Bukowski, *Dragostea e un cîine venit din iad. 61 de poeme erotice - n traducerea lui Dan Sociu cu ilustra]ii de Gorzo*, edi]ie cartonat[, colec]ia „Biblioteca Polirom”, Editura Polirom, 304 de pagini, pre] 45,95 lei

O premier[pe pia]a editorial[româneasc[! „Bukowski este cel mai v'ndut, c'itit [i imitat poet american. [i, cum poezia american[nu a avut egal 'n secolul XX, putem spune c[Bukowski este cel mai important poet al secolului XX... E foarte greu s' faci o antologie din cele peste 30 de volume de poezie ale lui Bukowski, [i] pare r'nu pentru fiecare text pe care trebuie s' l dai la o parte. E ca [i cum ai sta la c'p[]t'ul unui muribund care-[i poveste]te via]a — cu umor [i farmec — [i l-ai asculta pe s'rite, ca [i cum ai tot intra [i ie[[i ca nesim]itu' din carmec... [i e p'cat, pentru c[, de [i viziunea lui asupra lumii nu e deloc una dulce, la cap'tul pove]ii descoperi o important[lec]ie de supravie]uire. S' nu-]i pierzi niciodat[m'ndria, fiindc[e singurul lucru pe care-l ai cu adev'r[at.” (Dan Sociu)

Elif Shafak, *Bastarda Istanbulului*, traducere din limba englez[[i note de Ada T'nas[, colec]ia „Biblioteca Polirom”, Editura Polirom, 376 de pagini, pre] 28,95 lei

Bastarda Istanbulului este un roman fascinant, plin de for[, ironie [i culoare, 'n care se 'mpletesc libertatea [i opresiunea, cultul trecutului [i refuzul sistematic al acestuia, misticismul [i agnosticismul, realul [i fantasticul, memoria [i uitarea. Abordarea 'ndr'zneaz[a trecutului violent al]vrii sale, a conflictelor politice [i etnice, [i 'n special referin]ele la genocidul armean din 1915, i-au atras de altfel lui Elif Shafak acuza]ia de „ofens[la adresa identit[]ii turce”, acuza]ie la care s-a renun]at 'n cele din urm['n septembrie 2006, din lips[de probe. *Bastarda Istanbulului* nu este cartea unei singure pove]i, 'n cuprinsul s'ru scriitoarea]ese cu m'iestrie firele unui [ir nesf'r]it de istorii care se ramific[, se pierd o clip['n negura trecutului, ies din nou la supra]a, se intersecteaz[, se 'mpletesc. Plin de figuri feminine puternice [i de neuitat, acest roman provocator a impus-o pe Elif Shafak ca pe o stea 'n ascensiune a literaturii mondiale.

BUCUREȚI FAR WEST

Daniel CRISTEA-ENACHE

Muzici [i faze

„V-am așteptat 40 de ani!” a fost sigla sub care s-a desfășurat, în România, concertul Rolling Stones.

Dar, ca majorității publicului de pe Stadionul Lia Manoliu, fost Național, fost 23 August, mie nu mi se potrivea. Ce să fac dacă am numai 33 de ani?

În pofida campaniilor inițiate de c-teva ziare, nu cred că la noi s'nt foarte mulți fani ai trupei. Simptomatice, printre cei care, cu o zi înainte, înconjuraseră hotelul pentru a vedea măcar un crmpei din Mick Jagger & co., se număra un singur român. Cu toate acestea, din entuziasmul noujii în care este ambalat, la noi, legenda, din sentimentul că are loc un mare eveniment, din curiozitate, publicul a venit în valuri către stadion. S-a comportat mai mult decât civilizată, a fost aproape docil în respectarea condițiilor [i restricțiilor impuse de organizatori. În schimb, aceia au fost lamentabili. Buluceala inutilă a fiicării filtru, fcut, oricum, neprofesionist. Confiscarea sticlelor cu apă pe care le cumpărasem pentru a ne potoli setea, pe o căldură de 39 de grade. Cei de la Iris obligați să c nte la ora 18.00, pe o caniculă infernală, în fața miilor de scaune goale care ardeau. Aproape o oră [i jumătate de nt rziere la Rolling Stones. [i – ceea ce a pus capac la toate – numărul infim de tonete la care se vindeau bături rcoritoare [i exact ceea apă plată pe care erai obligat s-o arunci la intrare. Cozi monstruoase, agitație, transpirație, nervi, traume (nu exagerez) provocate în mod iresponsabil de cei care ar fi trebuit să gestioneze organizarea evenimentului.

Acestea au fost fazele. Muzicile, însă, au convertit eful într-o magnifică victorie. Absolut totul mi s-a părut de cel mai bun nivel, cu risipă de talent artistic [i inteligență.

tehnic, într-un aliaj strălucitor [i bubuitoar. Tobele lui Charlie Watts au fcut senzație [i cred că s-au auzit p n la cealaltă margine a Bucureștiului. Duetul [i duetul chitarelor în care s-au lansat Keith Richards [i Ron Wood ne-au jnuit aproape cu rșufierea țiată. Pot spune liniștit, fără teama de a exagera, că Richards, cu moaca lui plicisită, mahmur, at de simpatic, a avut momente de geniu. Unde mai pui că a c ntat [i două hituri, dintre care primul, *You Got The Silver*, mi l-a adus parcă în fața urechilor [i pe Bob Dylan. Un alt moment memorabil l-au realizat Mick Jagger [i Lisa Fischer, a c'rei voce, pur [i simplu, i-a uluit pe toți cei 68.000 de spectatori. Ceva at de puternic, de melodios [i de pur n-am auzit în viața mea. *Play back*, Mrs. Fischer! Nu uita unde te afli, în Jara *play back*-ului [i a miilor de fake-uri. În fine, prestația lui Mick Jagger a dat spectacolului nota de nebanie numai-muzicală. „B\tr nelul” acesta micu [i ubicuu, ca Diavolul, a alergat ne ncatat dintr-o parte n alta a scenei, a dat din picioare, din trunchi, din piept, din cap, din toate segmentele corpului s\vu ca un gumilastic. C nta [i alerga, alerga [i c nta, vorbea cu publicul într-o delicioasă românească, fcea glume pe seama colegilor, arunca în populație cu apă, c nta la muzicu), compunea dedicații. La un moment dat, din marea scenă s-a desprins una mai mică, mobilă, care i-a adus pe cei patru muschetari p n în mijlocul stadionului. Acolo au [i rmas p n aproape de sf r[it, c nd s-au re ntors în fortvrea]a lor de sunete [i lumini. Un singur *bis*, la aplauzele rugtoare, disperate ale publicului în delir.

După care Rolling Stones s-au dus la ale lor, iar noi ne-am ntors la ale noastre.

Despre arhive muzicale [i salvarea lor

Jara mea de adopțiune, Elvejia, mă surprinde uneori cu inițiativele ei tehnologice. Ultima dintre ele, fcut public zilele trecute, este un proiect de salvare a arhivelor audiovizuale ale Festivalului de Jazz de la Montreux. Un festival creat în 1967 [i care, în cursul a 40 de ani de existență, [i-a constituit o formidabilă arhivă.

Cum declara unul dintre colaboratorii festivalului, circa 4.000 de grupuri muzicale au apărut pe scenele de la Montreux, iar 99% dintre artiști au fost filmati. Rezultatul: arhivele festivalului au adunat circa 5.000 de ore de concert filmate. Problema este că durată de viață a vechilor suporturi media ajunge la un moment critic [i c vechile echipamente de lectură se fac din ce în ce mai rare. Pentru a revedea benzi nregistrate cu 40 de ani în urmă, inițiatorii proiectului de salvare a arhivei festivalului au utilizat un laborator Sony din sudul Franței. Benzile foarte vechi, declar un profesor de la Politehnica din Lausanne, au fost ncălzite într-un cuptor special [i abia ulterior au putut fi vizionate.

At patrunul Festivalului de la Montreux, c t [i grupul de profesori [i asistenți de la Politehnică implicati în proiect au c zut de acord că este imperativ ca materialele de arhivă să fie salvate [i stocate pe un suport viabil, de naltă tehnologie. „Toate originalele vor fi stocate pe benzi n tehnologia de definiție hiper-naltă, la o rezoluție de patru ori mai mare decât cea folosită în prezent de televiziunea de mare definiție.” Proiectul este unul de pionierat. Inițiatorii propun, de asemenea, ca o parte din imaginile n alb-negru să fie colorate, iar sunetul mono să fie „spațializat”. Benzile vor fi, firește, nregistrate într-o bază de date [i se prevede ca o parte a lor să fie trecute pe discuri, o societate apropiată de festivalul de jazz urm nd să le comercializeze apoi sub formă de noi DVD-uri [i CD-uri.

Una dintre problemele constituie finanțarea, costurile unui proiect de asemenea dimensiuni fiind evaluate la 22 de milioane de franci. Finanțarea ar urma să provină în mare parte din surse private [i s-au fcut deja primii pași încurajatori. „Este o investiție de viitor [i este urgent ca patrimoniul audiovizual să

SCRISOARE PENTRU MELOMANI

„Muzica nu trebuie njeleas, ea trebuie ascultată” (Hermann Scherchen)

Victor ESKENASY, Radio Europa Liberă, Praga

fi salvat, fiindcă vechile suporturi se degradează” – insistă unul dintre profesorii de la Politehnica din Lausanne, intervievat de agențiile de presă elvejiene. Pentru Politehnică, proiectul este unul prioritar [i se consideră că în viitor el va deveni [i profitabil, grație punerii la punct a unei tehnologii [i a unui proiect de arhivare ce va putea fi oferit la cheie altor instituții, nu numai culturale. Comitetul internațional olimpic, de exemplu, [i-a manifestat deja interesul, n arhivele sale fiind conservate circa 32 de mii de programe audiovizuale.

Desigur, proiectele de acest gen cer o repertoriere prealabilă a arhivelor [i con-

ținutul lor. Elvejia [i-a creat o asemenea bază de date pentru arhivele muzicale, în mod special cele ale radiourilor, ce [i are sediul la Lugano [i care poate fi interogată prin Internet.

Citind despre proiectul elvejian, mă întrebam, visător, recunosc, c nd se va trece la repertorierea la scară națională a arhivelor muzicale românești, a celor ale radioului, televiziunii, opereii, institutului de etnografie, ale muzeelor, ale fondurilor sonore de la Biblioteca Academiei [i a mai departe, iar apoi la salvarea lor, printr-un proiect unitar. Un vis pios, mi-e teamă.

PUBLICITATE

Radio România Cultural
CRAPPITI
 o interfață a culturilor europene
CRAPPITI
 o luptă dreaptă în arena diversității
CRAPPITI
 un român la minut – decupat din istoria cotidiană
CRAPPITI
 o emisiune realizată
 la Radio România Cultural
 în fiecare zi
 de luni până joi,
 de la ora 14:30
CRAPPITI
 cu Adela Greceanu și Ioan Budura
 fm
 Brașov 105 | București 101,3 | Craiova 101,1 | Cluj 101 | Iași 103,1 | Timișoara 100,7

R\coare [i r\]u[te la Karlovy Vary

FILM

Iulia BLAGA

S\nt pentru prima oar\ la Karlovy Vary [i pentru prima oar\ \n Cehia. \n facultate cump\ram albume foto de la anticariate [i m\ uitam la Praga \n sepia,

dorindu-mi s-o v\ld. Pe urm\ nu mi-am mai dorit asta, c-o [tiam deja pe de rost. Nu vroiam s-o v\ld \n culori, \ntruc\t pentru mine era numai veche [i \n sepia.

Acum s-a f\cut s\ ajung la Festivalul de Film de la Karlovy Vary.

[i tot n-am v\zut Praga, pentru c\ ma[ina care m-a luat \mpreun\ cu al[i festivalieri de la aeroport a virat dreapta de pe autostrad\]. Nici n-a ajuns \n ora[. N-am v\zut nici o tur\, nimic. \mi pare r\u? Nu, Praga e pentru alt\ dat\]. Cred c\, dup\ v\pia de la Bucure[ti, cel mai mult m\ bucur c\ mi-e frig. Umblu cu haina de blugi pe mine, c\teod\at mai plou\ [i atunci \nchei to[i nasturii. Se face repede frumos, apoi iar plou\. C\nd e soare, e cald, dar norii trec foarte repede [i iar se face r\coare. E plin de tineri. Stau pe jos prin Hotelul Thermal (care seam\ \n cu unul dintre hotelurile comuniste de la C\lim-ne[ti-C\ciulata, dar are tot ce-i trebuie), m\ \nc\ pate cu ro[ii pe mocheta din hol. Nu ies de la filme, nu dau SMS-uri \n timpul proiect[iilor, nu vorbesc.

A[a cum Sibiu e \nrudit cu ora[ul Carabobo din Venezuela (fain, nu?), Karlovy Vary e \nrudit, mai firesc, cu Baden-Baden. Te mai miri? Te simi aici ca la Ol\ne[ti, Borsec [i Tu[na la un loc. Turistii de toate na[iile [i vrstele se plimb\ de la un izvor la altul, sorbind cuminji din ce[tile speciale cump\rate de la toate chio[curile. Sorb prin m\er, inven[ie nou\ pentru mine. Tudor Caranfil, care „face” Karlovy Vary-ul de 40 de ani, m-a sf\uit s\ nu beau de pe strada. (\n ceh\, hotelurilor care asigur\ [i tratamente termale li se spune, nu glumesc, „kurhoteluri”).

The Future Is

Unwritten evit\ cli[eele documentarului biografic

Am impresia c\, venind pe final, am pierdut filmele cele mai interesante. 4 Iulie, 3 s\pt\m\ni [i 2 zile, respectiv California Dreamin' s-au dat \n primele zile. Tot atunci, [i pelicula ungureasc\ Dolina de Zoltan Kamondi, filmat\ \n Romania [i coprodus\ de MediaPro Pictures. \ns\ dup\ [apte filme v\zute \n dou\ zile (nu e mult, dar sistemul cu bilete rezervate cu o zi \nainte m-a disperat, m-am dus din vreme [i tot n-am g\sit la ce m\ interesa), pot s\ spun c\ am g\sit trei care s\ \mi plac\ foarte mult, ceea ce e bine. Adineauri am ie[it de la documentarul lui Julien Temple despre Joe Strummer de la Clash, The Future Is Unwritten. De[i nu aveam mari preten[ii pentru c\ m\ a[teptam s\ fie stereotip, filmul e foarte bine f\cut, evit\ cli[eele documentarului biografic, extr\g\nd esen[ia din muzica [i via[a lui Strummer, combin\nd-o cu umor, cu desene animate, cu imagini de arhiv\, cu o ingenioas\ mizanscen\ \n care \i aduce pe prieteni, pe colegi, pe fostele iubite \n jurul unui foc [i-i las\ s\ \i depene amintirile. Vorbesc inclusiv Jim Jarmusch, Steve Buscemi,

John Cusack [i Johnny Depp (care filma Pira[ii din Caraibe, drept pentru care avea dou\ codi[ie \mpletite \n barb\ [i un batic \n cap \ ar\ta ridicol, unii au [i r\ s\ \n sal\). A[mai vedea filmul lui Temple o dat\, nu doar pentru muzic\, ci [i pentru r\coroasa senza[ie de libertate pe care o d\.

Mi-a pl\cut [i un desen animat dup\ Un medic de Jar\ de Kafka, realizat de japonezul Koji Yamamura, un film de 21 de minute at\t de stilizat [i de frumos cum rar am v\zut. Desenat la perfec[ie, animat cu mintea deschis\, astfel c\ personajele [i modific\ permanent propor[iile corpului, iar fondul bej e format din linii[ie supraimpresionate care tremur\ ca ni[te crengule b\tute de v\nt, de parc\ ar fi vii. Cred c\, dac\ ar fi f\cut anima[ie, a[a ar fi lucrat [i K\the Kolwitz. Mi-a mai pl\cut un alt film japonez, din 1963, Namida wo shishi no tategami ni / A Flame et Pier. Autorul s\u, Masahiro Shinoda, a venit \n persoan\ [i ne-a povestit c\ \n 1963 i-a v\zut filmul [i Yukio Mishima, care i-a spus sec: „Shinoda, a fost bine”. T\nrul regizor era terminat de emo[ie. \n acela[i an, dup\ ce filmul a avut premiera, Mishima [i-a f\cut seppuku. Pelicula cu pricina concureaz\ \n prospe[ime o mul[ime din filmele contemporane. E un fel de Romeo [i Julieta amestecat cu Pea chei, Rebel fr\ cauz\, Duminic\ la ora 6 pe invers [i Suta de lei, iar interpretul principal e o combina[ie de Dan Nulju, Warren Beatty [i James Dean.

Presa interna[ional\ \ine cont doar de vedete

L-am mai v\zut la Karlovy Vary [i pe Danny DeVito \n carne [i oase. A primit Globul de Cristal pentru \ntreaga carier\, festivalul proiect\nd \n Competi[ia Oficial\ filmul de debut al lui Jake Paltrow, fratele lui Gwyneth, The Good Night, \n care DeVito are un rol mic. Mic, dar al dracului. Conferin[a de pres\ cu el a fost foarte bun\ pentru c\, spre deosebire de alte vedete rigide, DeVito \i d\ impresia c\ st\ la o bere cu tine [i \i poveste[te orice „din cas\”. De exemplu, cum l-a vizitat Arnold Schwarzenegger \nainte de a se hot\vr\ s\ candideze la postul de guvernator al Californiei [i DeVito i-a spus: „Ce vorbe[ti? C\nd e[ti guvernator, ai \nt\lniri la micul dejun, la brunch, la pr\nz, dup\ pr\nz...”. Sau c\t de mult \i place s\ m\ \nce, sau cum prietenul s\u, Milos Forman, g\te[te tot ce m[ic]. Sau cum prietenia lui cu Michael Douglas a sl\bit de c\nd acesta s-a \nsurat cu Catherine Zeta-Jones. „Cum o cheam\ pe sc\rb\ asta? Glumesc...”, adaug\, de parc\ nu ne-am fi prins c\ la fiecare fraz\ trebuie s\ strecoare o glum\.

Festivalul de la Karlovy Vary e m\ricel. A programat 250 de filme, a avut invita[i str\ini de marc\, dar nu s-a bucurat dec\t de 200 de jurnali\ti str\ini. Presa interna[ional\ acoper\ Berlinul, Cannes-ul, Vene[ia, dar c\nd vine vorba de festivaluri mai mici, nu-i pas\ dec\t de vedete. Un mare ziar din Los Angeles [i-a anulat deplasarea numai pentru c\ nu a mai putut face interviu cu Ren\ee Zellweger.

EVENIMENT

A fost stabilit juriul CNC

Ioan Grigorescu, Dan C. Mih\ilescu, Vlad R\descu, Magda Mih\ilescu [i Lauren[iu Br\itan vor face parte din comisia de selec[ie pentru proiectele de fic[ione la concursul Centrului Na[ional al Cinematografiei (CNC) din acest\ var\, a anun[at, miercuri, 18 iulie, ministrul Culturii [i Cultelor, Adrian Iorgulescu. Juriul pentru proiectele de documentar [i anima[ie va fi format din Lauren[iu Damian, Florin Iepan [i Adina Br\deanu. Concursul va avea loc la mijlocul lunii august, iar suma destinat\ acestuia este de 15 milioane de lei.

\n vederea numirii juriului, Iorgulescu a declarat c\ a [inut cont de votul uniunilor [i asocia[ieiilor de crea[ie, \ns\ pentru a evita acuza[ile de la concursul de proiecte al CNC din anul precedent, a decis s\ opereze modific\ri la nivelul componen[iei comisiilor. „Anul trecut (...) au ap\rut destul de multe nemul[umiri referitoare la lista de nominaliza[i]. Exist\ foarte mult\ subiectivitate [i \n activitatea unui juriu. Cred c\ [i juriul din decembrie anul trecut a procedat de o manier\ pe care eu o consider onorabil\, nu a fost un juriu perfect, nici unul care ar fi trebuit condamnat”, a declarat Iorgulescu \ntr-o conferin\ de pres\.

PUBLICITATE

Radio Rom\nia Muzical
Duminic\, 22 iulie 2007,
ora 11,00

Lansarea compact-discului

Angela Gheorghiu
Live from La Scala

\nregistrarea recitalului sus[inut de Div\ \n aprilie 2006 la Scala din Milano

Piese din repertoriul universal \i rom\nesc interpretate \n compania pianistului Jeff Cohen

Suplimentul CULTURAL
DILEMAVECHE
CULTURAL
SAPTESERI

97,6 \i 104,8 FM
on line muzical.srr.ro
satelit

Radio Rom\nia Muzical
Classic, Jazz \i more

Centrul Na[ional al Dansului

Selec[ie de proiecte la Centrul Na[ional al Dansului - Bucure[ti

TU CREEZI, NOI FINAN[AM

Perioada de depunere a dosarelor 10 iulie - 10 august
Dosarele se pot depune la sediul CNDB zilnic \ntre orele 10.00-16.00
Centrul Na[ional al Dansului - Bucure[ti (CNDB), Bd. Nicolae B\lcescu 2, Bucure[ti
Tel.: + 40 (21) 318 86 76. office@cndb.ro, www.cndb.ro

WOODSTOCK | TOR (II):

CENTRAL PANEL

C\nd, n 1990, Piaa Universit\ii reunea ce [tim cu to]ii, un viitor „ales” a lansat cuv\ntul „golani” f\ r\ s\ b\ nuasc\ urmare. Omul v\zuse acolo ceea ce era interesat s\ vad\ . La Woodstock, un „om de bine” vede - [i o afirm\ cu agresivitatea fundamentalistului - nu-mai droga]i. Dar - zice alt om de pe margine - nu-i po]i condamna pe to]i din cauza c\ torva...

La urma urmel, drogul e o problem\ a flect\vrul individ care face o alegere liber\. Nu te oblig\ nimeni s\ ncerci, iar, dac\ nu rezi[t\i ispitei prin for\] proprie, nici o organiza]ie de binefacere nu te va ajuta s\ o faci, oric\ t\ te-ar sprijini concret. Altfel, pentru tinerii acelor ani, marijuana era tot o form\ de solidaritate (chiar o revolu]ie, zice unul). Una negativ\, medical vorbind; dar, f\ r\ stimulenta drogurilor, c\ te din c\ ntecele superbe ale rockului n-ar fi dec\ t\ ng\veli sau \N\lieli e]uate?

Sa s\ r\ [titul festivalului, c\ mpul paradisiac dinaintea ar\ta ca dup\ un bombardament cu resturi, gunoaie, haine, nc\l\minte, noroi, mizerie. Un r\nit (n Vietnam?) scoabe[te r\m\]i]ele unui pene, iar c\]iva in [i cur\] terenul. A fost acesta un aspect foarte blamat al Wood-

ROCKIN' BY MYSELF

Dumitru UNGUREANU

stockului. De parc\ n\ntreaga civiliza]ie contemporan\ n-ar produce pic de poluare, planeta n-ar fi n pragul colapsului [i numai o infim\ parte dintre oameni se ocup\ cu debarasarea de gunoaie (pe c\nd o n\ntreag\ mafie face averi [antaj\nd municipalit\]ile cu neridicarea tomberoanelor)... Putea s\ lipseasc\ oare ipocrizia din panoplia detractorilor?

Convie]uire liber\, f\ r\ constr\ngeri sociale

n ciuda neajunsurilor - [i care comunitate uman\ este perfect? - Woodstockul a dovedit toate virtu]ile omene[ti. O femeie moare din nu conteaz\ ce cauze; alta na[te (copiii s\nt o prezen)\, o valoare inutit de comentat acum); multe cupluri fac sex (un b\iat conceput aici va fi ales de c\l\ug\rii tibetani, peste ani, ca re ncarname a lui Buddha). Episodul sexual, decent surprins de-o indiscret\ camer\ de filmat, este definitoriu pentru alt aspect impus la Woodstock: convie]uirea liber\, f\ r\ constr\ngeri sociale. E o manifestare a Dragostei libere, a b\tr-nului [i ve[nic t\ n\vrului nes\vtul Eros? Mircea Eliade f\cea ni[te asocieri n\ntre hippies [i unele filosofii antice, nu mai insist. Se [tie ce a nsemnat morala cre[tin\ n reprimarea instinctului fundamental cu care este dota[t\ fiin]a uman\ . Eliberarea de blestemul p\catului originar, reu[it\ de tinerii anilor '60, produ-

ce o pagin\ excep]ional\ : scena sc\lda-tului n apa albastr\ a lacului de sub p\dure. Naturale]ea gestului n sine este lipsit\ de atentat\ oric\rei obscenit\]. Frumuse]ea exploziv\ a trupurilor tinerelor g\se[te cel mai potrivit revelator n ap\ . Abia aici n\elegi de ce Afrodita s-a n\scut din spuma m\rii, de ce plaja este locul ideal pentru defini]iile iubirii, de ce via]a s-a n\scut din ap\, dup\ oricare teorie & teologie a Genezei. (...[i Duhul lui Dumnezeu se purta deasupra apelor - zice Biblia).

Ploaia a salvat concertul

Un spectacol at\ t de grandios nu putea fi lipsit de v\rf\ul tensiunii narative. Acestea apare natural, f\ r\ voia regizorului. Este ploaia. S-a afirmat ([i s-a depl\ns) c\ ploaia a adus dezastrul festivalului. Financiar, poate c\ da, poate c\ nu. La c\te discuri, filme, casete, DVD-uri s-au tras despre Woodstock, mai c\ n-a] crede c\ produc\torii au ie[it\ n pierdere. C\ [ti-gul cel mare transcende n\sv dimensiunea b\neasc\ a afacerii. C\ [tigu]l nseamn\ intrarea n mitologie, n legend\, n - vorba lui Jung - incon[tientul colectiv. Nu-i de colea s\ produci un astfel de orgasm planetar, ce fream\ t\ [i-n prezent, chiar pe plaiurile valahe (vezi Stufstock). Ce investitor nu [i-ar b\ga banii n\tr-o chestie care s\ i aduc\ celebritate? N-ar risca unul b\tr n [i precu]at. Vreunul t\ n\vr [i incon[tient poate c-ar intra n combina]ie, n\sv dup\ acel august 1969 cam greu s\ se mai nimeresc\ asemenea moment de gra]ie.

Dar ploaia a salvat un concert care risca s\ e]ueze n banal [i business. Confrun]a]i cu vitregia naturii, oamenii totdeauna au dat m\sur\ posibilit\]ilor - mai ales a celor distructive. La Woodstock n-a fost cazul. Operatorii au prins imagini de o mare frumuse]e cromatic\ [i cinetic\ . Dac\ mi[care provocat\ de vijelie nu e balet, ceea ce fac oamenii dup\ ploaie se n\cdreaz\ n\tr-un soi de dans, venit dintr-un reflex ancestral. O serie de in [i fac un derdelu] pe noroi [i se t\v\lesc, parc\ n elementul lor natural. Al]ii n\cropesc un ritual (voodoo?) de alungare a furtunii, ciocnind be]e, sticle, cutii de bere. Este o demonstra]ie... nedemonstrativ\ a faptului c\, n fa]a imprezibilit\ului, oamenii [tiu totdeauna s\ g\seasc\ for]a unui r\spuns. (Asta-i o fraz\ literar\, pre-fabricat\, s\ sune bine [i profund. O subminez prin paranteza de fa]!) Dup\ ce vezi ritualul de alungare a ploii, interven]ia ajutoare a oficialit\]ilor, cu elicoptere care aduc alimente, medicamente etc., pare o proza-c\ ac]iune de propagand\ electorala... Gestul acelei fete care str\bate mul]imea [i d\ruie[te iubitului un fruct are mai mult for] de convingere (artistic\] dec\ desf\urarea desantat\ a armatei salv\rii...

VERBA WOLAND

Ruxandra CESERANU

St\lcire, st\lceal\

Titlurile st\lcite inten]ionat ([i nu n necuno[tin]\ de cauz\] ale unor c\r]i celebre fac parte din jargonul studen]esc sau pur [i simplu din acela al intelectualiilor, f\ r\ vreo explica]ie special\ or logic\ legat\ de malformarea lor. Nu [tiu dac\ Rom\nia este altfel dec\ t\ alte spa]ii culturale, unde acest lucru se petrece, dar n Rom\nia cu siguran\ exist\ o p\lcere de b\rf\, de ironie [i de joc ceva mai ie[it\ din comun, din motive nu foarte limpezi, nici acestea. Pur [i simplu ele exist\ . A]a n\c\ t\ de-a lungul vie]ii mele de p\ n\ acum am auzit vorbindu-se ([i las pe cititori s\ deslu]easc\ titlurile reale ale c\r]ilor cu pricina, n\truc\ t\ nu este deloc greu) despre *C\nt\rea]a ogival* sau *acefal*, *A]tept ndu-l pe Poirot*, *Un veac de lactate*, *R\zboiul s\fr[itului spumii*, *M\ntu]a lullia [i gunoierul*, *Copiii miezului bur]ii*, *Lacrimi [i din]i*, *n astuparea timpului durut (sau cusut!)* etc. Iar ceva mai aplicat pe st\lcirea literaturii rom\ne, am auzit vorbindu-se despre *-mp\vrat [i provensal*, *Od\ n metru cuantic*, *U]a dezis*, *Apel c\ntre izmene*, *Omul indecent (sau Omul cu accent)*, *Robitor (sau Ululor)* etc.

Un lucru era limpede, totu]i: nu orice fel de titluri erau st\lcite, ci doar acelea ale unor c\r]i sau bu-c\]i de literatur\ care st\ rneau, care erau citite ([i r\ s-citite), comentate, considerate, poate, provocatoare, nc\lc\toare de

tabu-uri etc. St\lcirea titlurilor era, desigur, o tachinare nu n\otdeauna p\lcu]t\, dar ea puncta toc-mai interesul pentru cartea respectiv\, ceea ce era esen]ial. [i mai puncta, cred, uneori, o form\ aiurit\, jicnit\ de simpatie care nu avea darul neap\vrat s\ m\guleasc\, ci s\ ironizeze, dar tandru oriduos (dac\ mi se ng\duie aceste calificative). Nici eu nu am sc\pat de asemenea st\lciri, dar n cazul meu admit c\ a fost vorba exclusiv de simpatie [i prietenie ludic\, n\truc\ t\ Matei C\linescu, de pild\, m-a tachinat asupra titlului romanului meu *Tricephalos*, pe care l-a (u)or rebotezat, n chip previzibil - nu-i a]a? - *Tricephalus!* Iar un alt prieten (C\lin-Andrei Mih\ilescu) a exclamat cu umor perdant: tii, ce phalus!

Cea mai provocatoare st\lcire pe care am auzit-o a fost, n\sv, *Schimbarea la sex a Rom\niei*. Desigur, nt\i de toate ceea ce frapa era bulversarea registrului mistic al titlului cioranian n\ spre un registru cu totul opus. Dar, altfel, recunosc c\ acest nou titlu mi s-a p\rut foarte incitant mai cu seam\ pentru Rom\nia postcomunist\ (cu tot b\lcu]l ei). Ba chiar m-am g\ndit la c\]iva ese]i[t\ (gurmeto-gurmanzi) ap]i [i abili s\ scrie, la o adic\, un asemenea eseu. Fire[te, nu pot s\ nu [i pun pe cititor la n\cercare [i s\ nu l rog s\ b\ nuasc\ singur-singurel numele presupu]ilor ese]i[t\i *Dixit*.

Suplimentul DE CULTURA

Marc\ nregistrat - Editura Polirom [i Ziarul de Ia]. Proiect realizat de Editura Polirom n colaborare cu Ziarul de Ia [i Gazeta de Sud. Suplimentul se distribuie gratuit mp\reun\ cu Gazeta de Sud.

Adres\ : Ia]i, B-dul Carol I, nr. 4, etaj 3, CP 266, tel. 0232/ 214.100, 0232/ 214.111, fax: 0232/ 214.111

Colegiul editorial: [Cezar Avramescu], Emilia Chiscop, Florin L\z\rescu, Lucian Dan Teodorovici (senior editor)

Redactor [ef: George Onofrei

Redactor [ef adjunct: Anca Baraboi

Secretar general de redac]ie: Florin Iorga

Rubrici permanente:

Adriana Babe]i, Marius Babias, Bobi [i Bobo (F\ r\ zah\ r), Emil Brumar, Ruxandra Ceseranu, M\ d\lina Cocea, Daniel Cristea-Enache, (erban Foar)\, Radu Pavel Gheo, Casiana Ion]i, Florin L\z\rescu, Doris Mironescu, Ana-Maria Onisei, Diana Soare, Lucian Dan Teodorovici, Luiza Vasiliu, Constantin Vi\c. Carte: Lumin]ia Marcu, Doris Mironescu, C. Rogozanu, Bogdan-Alexandru St\vescu. Muzic\ : Victor Eskenasy,

Dumitru Ungureanu, R\zvan]upa

Film: Lullia Blaga. Teatru: Mihela Michailov.

Arte vizuale: Matei Bejanaru.

Caricatur\ : Lucian Amarii (Jup).

Grafic\ : Ion Barbu. TV: Alex Savitescu.

Edi]ia de Ottenia: Nicolae Coande, Cornel Mihai Ungureanu

Publicitate: Florin Antonie, tel. 0251/ 413100

Distribu]ie: S.C. Media Sud Management S.A. Craiova, tel. 0251/ 412146

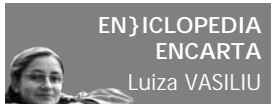
„Suplimentul de cultur\” este nscris n Catalogul presii interne la po]zi]ia 2378. Pentru abonamente v\ pute]i adresa oric\rei Agen]ii Rodipet din Ia\ sau oric\ru]i oficiu po]tal. Cititorii din str\in\tate se pot abona la adresa: export@rodipet.ro.

Tarife de abonament: 18 lei (180.000) pentru 3 luni; 36 lei (360.000) pentru 6 luni; 69 lei (690.000) pentru 12 luni

Tipar: Tipografia de Sud

Responsabilitatea juridic\ pentru con]inutul articolelor \ apar]ine autorului \, Suplimentul de cultur\ utilizeaz\ fluxurile de [tiri Newsin \ Manuscrisele primite la redac]ie nu se napoz\c\

EN]ICLOPEDIA
ENCARTA
Luiza VASILIU

Pe drum

S\ fl pe drum, 'n m]locul unel c\vr], s\ te opre[ti ca s\]-i tragi sufletul, [i apoi s\ te pul lar pe mers – toate astea s\nt ni[te ritualuri fire[ti din via]a unui cititor tihnit. Exist\, evident, varia]ii pentru fiecare din mi[c\urile noastre de lectur\: putem alerga ntr-un text pe diagonal\, putem]op\i sau merge de-andoaselea, apoi, cu pu]in\ vreme 'nainte de final, ne putem opri pur [i simplu, pac, 'nchidem cartea [i facem altceva. De exemplu, 'ncepem alt\ carte – un lucru nu 'ntotdeauna foarte 'njelept. Este exact situa]ia autoarei acestei En]iclopedii, chiar 'n momentul 'n care scrie r\ndurile de fa]\. E 'n punctul 'n care nu a reu[ti s\ afle care dintre miniaturile [ti este, de fapt, Uciga[ul: Barz\, Fluture sau M\slin\? Mai erau doar 200 de pagini din *M\ numesc Ro]u* al lui Orhan Pamuk, 200 de pagini [i c\ teva m\rturii esen]iale, din care mi-a[]i dat seama urgent cine l-a omor\ pe Delicat Efendi. ns\ a trebuit s\ plec 'ntr-o vacan]\ scurt\ [i mi-am spus c\ nu mor dac\ 'ntrerup lectura. Mi-am luat cu mine c\vr]i mai sub]irele, de citit pe drum. La *Domni]oara Brodie* 'n floarea v\rstei, de Muriel Spark (pe care am ales-o numai pentru titlu), am ajuns la pagina 90. S\nt pe drum [i 'n cazul ei, dar, pentru c\ lectura vine imediat dup\ Pamuk, e ca [i cum mi-ar fi pus cineva o pereche de role 'n picioare [i mi-ar fi dat drumul la vale, pe o pist\ alunecoas\.. Trec prin cartea asta 'n mare vitez\, f\r s\ m\ uit 'n st\nga [i-n dreapta, pentru c\ acolo nu e nimic de v\zut. Mi-ar pl\cea poate doar dac\, 'n timp ce-a[citi, a[sta cu ochii pe-un ecran unde Miss Jane Brodie ar fi jucat de Miss Maggie Smith – numai a]a textul ar deveni cu adev\rat viu. 'n compara]ie cu el, *M\ numesc Ro]u* e litera care nu are nevoie de imagi-ne, pentru c\ litera [tie at\ de bine s\ dezv\luie imaginea, s\ o arate, 'nc\ t p\ n\ [i descrierile cele mai lungi din roman ajung s\ curg\ ca o poveste. Cartea scriitorului turc e primul text, dup\ foarte mult\ vreme, pe care simt nevoia s\ l-i citesc cuiva cu voce tare. Lucru pe care 'l voi face imediat ce scap de *Miss Brodie*, cu vorbele ei enervante de duh [i pozele ei cu fascii [ti italiene, de Miss Brodie tradus\ neatent („Trupa lui Brodie se hot\vr s\ p\streze incidentul pentru ele”, p. 53) [i aruncat\ 'n poveste ca un colorol de h\rtie la gunoi.

Curat fran]uzesc

Femei, c\vr]i, Freud, un „Tat\” catolic, canonic, critic literar [i de film, prozator, propov\duitor al fricii de Dumnezeu [i-al traiului 'ntru credin]\ [i fidelitate (conjugal\) [i „Fiul” – 'nsetat de pofte carnale [i iubitor de existen]iali[ti – care [i zdruncin\ „moralul [i s\ n\ tatea” vr\nd s\ se ia la tr\nt\ cu „Tat\” 'ntr-o carte. Personajele lui Fran]ois Weyergans nu s\nt fic]iune, autorul e naratorul, 'ntr-o scriere versatil\, ironic\, dramatic\ [i surprinz\toare, cum n-am mai citit de mult.

Ana-Maria Onisei

Belgianul Weyergans a f\cut s\ frem\te lumea literar\ fran]uzeasc\ 'n 2005, c\nd a c\tigat Premiul Goncourt, [i nu oricum, ci „detron\ndu-l” pe Houellebecq. Dac\ a]i citit deja romanul „Incriminat”, *Trei zile cu mama* (Editura Polirom, 2006), o s\ v\ g\ndi]i c\ am revelajii cam t\rzii, ceea ce e just, c\ci am 'nceput s\ l citesc pe Weyergans abia cu *Franz [i Fran]ois* (Editura Polirom, 2007, traducere din limba francez\ de Ileana Cantunari).

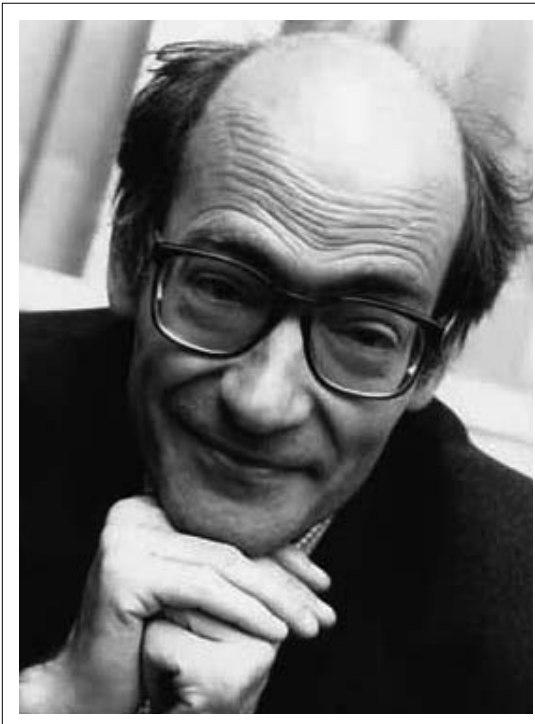
Totu[ti, cronologic vorbind ('n ultimii 15 ani, lui Weyergans i s-au publicat 'n total 9 romane, doar dou\ fiind traduse 'n rom\ne[te], acest roman e scris 'naintea lui *Trei zile cu mama* – asta ca s\ invoc circumstan]ele atenuante. Iar perspectiva e psihanalitic\ [i zeflemitor-inteligent\, fiindc\ Weyergans [i ironizeaz\, 'n acela[ti timp, propria manier\.

Psihanaliz\ [i ironie care – curat fran]uzesc – 'mbrac\ un alt corp [i 'n cel\lalt roman. V-am z\p\cit? Ei bine, cam asta a]terne pe h\rtie [i Weyergans, o z\p\ceal\ ordonat\ a dramelor unor universuri mici, umane, a friciilor care ne s\nt „aproape” [i-a spaimelor auctoriale.

Toate-femeile-frumoase s\nt Dumnezeii fiului

O [i recunoa]te, subtil, personajul Fran]ois Weyergraf 'n *Franz [i Fran]ois*, c\nd spune c\ primele exerci]ii de scriere au fost scrisorile c\tre bunica sa: „n-am g\sit altceva s\ i povestesc dec\ m\run]i[urile petrecute 'n ultimele mele zile”. Romanul e exorcizarea rela]iei cu tat\l s\vu, Franz Weyergraf, cel care se isterizeaz\ c\nd afl\ c\ bunul s\vu lui catolic a citit *Grea]a*, „de parc\ ar fi aflat c\ am vreo boal\ veneric\”.

–n acela[ti timp, e lupta lui Fran]ois (care la 50 de ani se 'ntreab\ dac\ nu cumva a fost de o „indiferen]\ mineral\” fa]\ de tat\l lui) cu amintirea, cu figura tat\lui mort, cu 'nv\]mintele pe care i le-a transmis acesta [i pe care, 'ntr-un s\ n\tos spirit revolu]ionar [i adulescentin, le-a 'nc\cat sistematic [i „sfin]enie”. E o permanent\ lupt\ a con[tiin]elor individuale [i a valorilor dintre genera]ii. Castitatea e crezul tat\lui, diversitatea, libertinajul s\nt practica

fiului, o unic\ femeie (so]ia) e Dumnezeu, toate-femeile-frumoase s\nt Dumnezeii fiului. „*Pove[ti de alcov*” – ca solu]ie ultim\, disperat\ –, ve]i vedea, nu pare a fi o salvare. Doar dac\ salvarea n-o fi tocmai aceast\ carte [i, deci, „na[terea” unui alt scriitor...

Unul *altfel* ns\, angoasat, agorafob, infidel [i hulpav, c\ruia 'i e imposibil

» „Bisericile s\nt f\cute pentru prosl\vire, iar eu prosl\veam acolo chipuri, plete, s\ ni 'nmuguri]i, trupuri zvelte, cefe ca ni[te petale rozalii de trandafir. -I prosl\veam de departe pe Dumnezeu [i pe tinerele fete, un Dumnezeu izolat 'n tabernacol [i fete cu fuste plisate care 'ngenuncheau at\ t de frumos [i c\rora eu nu 'ndr\zneam s\ le z\mbesc.” – Fran]ois Weyergans, *Franz [i Fran]ois*

Autobuzul „Outopos”

Am dat 'nt\mpl\tor, printr-un sac cu z\are, de o revist\ cultural\ numit\ „Outopos”. Am r\svoit-o [i m-a lovit un sol de nostalgie.

Poate ar trebui s\ spun c\ a fost o zi senin\ de prim\var\, cu p\vs\ri c\nt\toare prin copaci, cu muguri pocnind 'n razele suave ale dimine]ii. Sau o sear\ furiuos\, c\nd am luat – fracturist – b\taie pe strad\.. Sau o be]ie. Sau c\, realiz\nd nevoia de poezie, indiferen]a fa]\ de noua genera]ie [i genialitatea c\torva tineri (printre care [i noi), ne-am 'nt\lnit ca s\ facem o revolu]ie cultural\.

Din fericire, a] zice, n-a fost nimic din toate acestea. Habar n-am c\ t idealism adolescentin [i ce doz\ de maturitate au str\ns laolalt\ zece-dou\zeci de studen]i ie]eni, 'n jurul unui singur scriitor matur – {erban Alexandru –, care au pus bazele Asocia]iei Culturale Outopos (cu acte-n regul\, 'n 1997). {tiu doar c\ ne pl\cea s\ ne adun\m [i s\ 'ncerc\m s\ construim ceva 'n jurul unui plan comun. –n revista „Outopos” – din care au ap\rut doar cinci numere, iar cel mai reu[tiit zace [i acum pe calc – am debutat ca

tehoredactor, corector, redactor, editorialist, reporter la fa]a locului, poet [i prozator. Lucian Dan Teodorovici, la fel (mai pu]in poet, dar se compenseaz\ prin aceea c\ el [i-a descoperit atunci voca]ia de editor). Am]inut vreo doi ani un cenanclu literar, prin care au trecut oameni care ast\zi s\nt scriitori, critici, cercet\tori sau asisten]i universitari (amintesc doar c\ teva nume: Doris Mironescu, Bogdan Cre]u, Codrin Dinu Vasilu, Livia Iacob, {erban Axinte, Adrian Romil\). Am 'nfiinat 'mpreun\ Editura

TRIMISUL NOSTRU SPECIAL

Florin L | Z | RESCU

Outopos [i colec]ia „Noua Literatur\”, 'n care (ne-)au ap\rut zece c\vr]i (pe l\ng\ cele ale noastre, [i cele ale „neutopi]tilor” Dan Lungu, O. Nimigean [i Michael Astner; de notat c\ mai toate au reu[tiit s\ dep\]eas\c\ stadiul de *vanity press*, fiind privite cu seriozitate de presa cultural\ a vremii). Apoi, dup\ studen]ie, via]a ne-a cam 'mpr\]tat. Nici unul dintre cei care au fondat asocia]ia nu mai este la fel. ns\ 'mi place s\ cred c\

ne-a folosit la ceva experien]a de atunci. –mi amintesc c\ ne 'nchipuim „Outopos”-ul ca pe un fel de autobuz care duce oamenii la serviciu – persoane diferite, cu sentimente, g\nduri, preocup\ri [i stiluri diferite, care merg 'n aceea[ti direc]ie. N-am f\cut noi o gaur\ 'n cer, dar – au trecut ceva ani ca s\ 'njeleg asta –, cel pu]in la un moment dat, f\r s\ ne d\m seama, autobuzul s-a mi[c\at din loc.

ISSN 1584-8272

9 771 584 827 000 (62) 137